PANTELİS VARNAVA
KIBRISLI RUM VE TÜRKLERİN ORTAK İŞÇİ MÜCADELELERİ (TARİHTEN OLAYLAR)

LEFKOŞA 1997 Çeviren: Thanasis Haranas

Kapaktaki fotoğrafta da görüldüğü gibi, Kıbrıslı Rum ve Türk işçilerin pratikte işbirliği. Soldan sağa Panayotis StîHanu, Angelis Anastasi ve Kıbrıslı Türk Cemali adındaki işçiler işbaşında. Özel demir çubuklar ve küreklerle, Kıbrıs Maden Şîrketi'nin Ksero'daki ocağında, yurtdışına ihraç edilecek olan kömürü çıkarırken. Kayıp, boşluğa yuvarlanmamaları için bellerinden özel kemerler ve iplerle bağlılar. Fotoğraf 1938'de çekildi.

Bu kitapta kullanılan doküman ve bilgiler büyük oranda PEO ve Sendikalarının arşivinden alınmıştır. Yazar bu vesileyle PHO'ya teşekkürlerini İfade eder.
Yazar ayrıca metinlerin daktilosu ve düzeltmesini yapan Yula Prokopm'ya da teşekkürlerini ifade eder.
© PANTELİS VARMAYA
Sinerğasias caddesi 16
Kaymaklı Lefkoşa, Kibris
Tel: 432622İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ..... 7
2. 1925 SKURİOTİSA OCAĞINDAKİ BÜYÜK KAZA..... 10
3. 1936 SKURİOTİSA GRF.VÎ..... 11
4. 1936 MAVROVUNİ GREVİ..... 12
5. 1941 LİMNİ GREVİ..... 13
6. 1941 DEMİRYOLU İŞÇİLERİNİN GREVİ..... 13
7. KIBRISLI TÜRKLERİN SENDİKA ORGANLARINA SEÇİMİ..... 15
8. ENOSİS MÜCADELESİ İŞÇİ SINIFINfN BİRLİĞİNİ ZORLAŞTIRIYOR..... 17
9. KIBRISLI RUMLAR VE TÜRKLER l MAYISI BİRLİKTE KUTLUYOR..... 21
10. 1948 PEO VE K/T SENDİKALARININ İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ..... .23
11. KIBRISLI RUMLAR VE TÜRKLER BİRLİKTE KANTARINI AKITIP BİRLİKTE HAPİSE ATILDILAR..... 27
12. 1952 LİMAN İŞÇİLERİNİN GREVİ..... 28
13. 1953 BAF DEPREMİ..... 29
14. KIBRISLI TÜRKLERİN SOSYAL SİGORTA İÇİN VERİLEN MÜCADELEYE KATKILARI..... 30
15. SENDİKA KLiNiKLERi VE KIBRISLI TÜRKLER..... 32
16. PEO TÜRK BÜROSU..... 33
17. PEO'NUN TÜRKÇE BÜLTENİ..... 35
18. AHMET SADÎ'YE KARŞI CİNAYET GİRİŞİMİ..... 37
19. SENDİKA FEDERASYONLARININ 1948 ORTAK BİLDİRİSİ..... 39
20. KIBRISLI RUM VE KIBRISLI TÜRK İŞÇİLERİN 1960 HÜKÜMET VE ASKERİ ŞANTİYELERDEKİ MÜCADELELERİ..... 41
21. 1974 TRAJİK OLAYLARI SONRASI..... 43
22. SONUÇ..... 48
23. EKLER..... 51
24. BİLDİRİ-ÇAĞRILAR..... 63
25. ÖRT AK MÜCADELEDEN FOTOĞRAFLAR..... 83
26. KAYNAKÇA..... 115
27. YAZARIN DİĞER KİTAPLARI..... 116

GİRİŞ

Kıbrıslı Türk işçiler daima Kıbrıs İşçi sınıfının ayrılmaz bir parçasını oluşturmuştu. Yıllar boyunca maden ocaklarında, limanlarda, ambalaj depolarında, tarlalarda, inşaatlarda, devlet ve askeri şantiyelerde, imalathanelerde, fabrikalarda ve ekonomimizin diğer sektörlerinde Kıbrıslı Rum işçilerle yanyana çalıştılar. Aynı mekanlarda, aynı mahallelerde, aynı köy ve şehirlerde, aynı maden ocağı yerleşim birimlerinde ve özellikle de Skuryotissa, Mavrovuni ve Ksero maden ocaklarındaki yerleşim birimlerinde Kıbrıslı Rum İşçilerle yanyana yaşadılar.

Kıbrıslı Rumlarla Kıbrıslı Türkler birlikte çalışıp birlikte yaşadıkları heryerde, ortak sorunlarla baş etmek zorunda kaldılar. Zorlu ve aşırı çalışma saatleri, çok düşük maaşlar, hastalık, iş kazası veya yaşlılık durumlarında kendileri ve ailelerinin durumu gibi sorunlar herkes için geçerli idi. Herkes aynı çileyi çekiyor ve insanca bir yaşam istiyordu. Bu yüzden de mücadele kaçınılmaz olarak ortaktı ve bu mücadeleye çoğu kez kadın ve çocuklar da katılıyordu.İleriki sayfalarda göreceğimiz gibi, Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk işçilerin, sorunların çözümü ve örgütlenme hakkı için birlikte yürüttükleri mücadelenin birçok Örneği var, ve o mücadelelerde kendileri ve aileleri için daha iyi, daha insanca bir hayat uğruna aynı özverilerde bulundular.

Kitapta, daha sendikalar kurulmadan Rum ve Türk işçilerin ortak grev kurullarında seçilen komiteler tarafından yürütülen birçok grevin yapılmış olduğunu göreceğiz.

Ve, ayrı Kıbrıs Türk sendikaları kurulduğunda da (ki bu sendikalar 1944te kurulmaya başladı) birçok Kıbrıslı Türk işçi, söven ve muhalâzakar Kıbrıslı Türk çevrelerin baskı ve tebdillerine rağmen, Kıbrıslı Rum meslekdaşları ile birlikte kayıtlı oldukları sendikaları terketmediler. Çünkü, sağlıklı sendikacılığın ilkelerine yani aynı iş dalı ve meslekteki işçilerin hakları için en iyi şekilde mücadele etmelerinin din, dil, milliyetten bağımsız olarak aynı sendikalarda mücadele etmeleriyle mümkün olduğu ilkesine inanıyorlardı. Uzun yıllar boyunca aynı sendikalarda kaldılar, ve sadece üye olarak değil, yönetici olarak da Kıbrıslı Rum arkadaşlarıyla birlikte sendikalarının işçi sorunlarıyla ilgili günlük faaliyetlerinde önemli rol oynamaya devam ettiler. Örneğin, 1956'da Enosis mücadelesi ve EOKA'nın silahlı mücadelesi sonucu oluşan gerilimden kaynaklanan ve iki toplum arasındaki ilişkilerin bozulmasına, hatta birçok Kıbrıslı Rum ile Türk'ün öldürülmesine kadar varan kötü ortama yol açan övenizmin güçlenmesi ve Sömürge yönetiminin "böl ve yönet" siyasetine rağmen, PEO'ya bağlı sendikalarda 2000 Kıbrıslı Türk üye (ki bu sayı diğer tüm Kıbrıslı Türk sendikalara üye olanlara eşitti) kayıtlıydı.

Bu işçiler -daha ilerde üye olanlar gibi- şövenist Türk unsurlar tehditlerini cinayete vardırana kadar Sendikalarından ayrılmadılar. Kıbrıslı Türk Sendikalar ile Kıbrıs Türk İşçi Federasyonu "nün kurulması sonrası da PEO ve sendikaları ile bu Sendikalar arasında işçi sorunlarının çözülmesi için samimi ve yakın bir işbirliği oluştu. Aynı işbirliği ortamı Kıbrıs Türk sendikaları ile Kıbrlıslı Türk üyeleri olan ancak PEO'ya bağlı olmayan diğer sendikalar arasında da oluştu.

Yukarda da belirttiğimiz gibi, bu ortak işçi mücadeleleri sırasında, Kıbrıslı Türk isçiler Kıbrıslı Rum arkadaşlarıyla birlikte birçok özveride bulundular. İşlerinden ve evlerinden kovuldular, yaşadıkları yerlerden sürüldüler, ve başka yerlerde iş bulamamaları için 'tehlikeli unsur" sıfatıyla kara listelere kaydedildiler. Bu özellikle yabancı madencilik şirketlerinin taktiğiydi. Birçok işçi İki yıla kadar varan hapis cezasına çarptırıldı, ve bazı durumlarda da (1948'de Mavrovuni ve Ksero'da olduğu gibi) polislerin kurşunlarıyla kanlarını akıttılar.

Büyük grevlere destek kampanyaları düzenlenir, binlerce lira ve büyük miktarda yiyecek toplanır, büyük mitingler düzenlenir ve Hükümete tüm Kıbrıs'tan binlerce Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türkün imzaladığı protesto mektupları yollanırdı. Böylelikle, ortak mücadeleler, gerek Rum gerekse Türk, tüm halkın davası halini alırdı.

Bu kitapta yer alan veri ve belgeler (metin, fotoğraf, broşür v.s), toplanabilecek olanların sadece küçük bir bölümünü oluşturuyor. Fakat yansıtmak İstediğimin görüntüyü, yani Kıbrıslı Rumların ve Kıbrıslı Türklerin ortak sorunlarım ve işçi sınıfının yıllar sonra bugün bu kadar önemli sosyal ve ekonomik kazanımlarına ve yüksek yaşam standartlarına kavuşmasına yol açan ortak mücadelelerini, aralarında oluşan övgüye değer birliği, bu mücadeledeki özverilerini yansıtmaya yeterlidir.

1925 SKURIOTISSA OCAĞINDAKİ BÜYÜK KAZA

CYPRUS M1NES CORPORATION adlı Amerikan şirketine ait olan Skuriotissa (Fukassa) maden ocağında 1925 'teki kaza Kıbrıs maden ocaklarında meydana gelen kazaların en korkuncudur.

18 Mart sabahında, 11 maden işçisi (8 Kıbrıslı Türk ve 3 Kıbrıslı Rum) yaklaşık 20 bin tonluk bir kaya ve maden kütlesinin çökmesiyle ocağın dehlizlerinde mahsur kaldılar. İşçilerin hepsi havasızlık, aşırı ısı ve zehirli gazlar nedeniyle korkunç bir şekilde can verdiler. İşçileri madenden çıkardıklarında hepsi ölmüştü ve bedenleri tanınmaz halde idi. Bu yüzden de, o gün orda bulunan Flasulu Arğiros Karapîperis ve diğer işçilerin anlattıklarına göre, talihsiz işçileri karışık olarak iki mezarlığa, Solea'da Ay Yorgi köyünün (maden ocağının yakınında) Türk mezarlığı ile Katithata'dakİ Ay İoannis kilisesinin bahçesine defnettiler.

O gün Skuriotissa'da kazada ölen işçilerin aileleri ve yakınları trajik anlar yaşadı.

Kazada can veren İşçiler:

Mehmet l laİİl	Vreçya
Hasan Ramadan	Vreçya
Salih Hüseyin	Vreçya
Hasan Salih	Malımda
Stilianos Angeli	Petra
Mustafa Hüseyin	Petra
Ahmet Şah Ali	Arodes
Kmir Ali Onbaşı	Trcmetuşa
Yorgos Konstandinu	Athienu
Bahattin Niyazi	Flasu
Andreas Vasilin	göçmen

1936 SKURIOTİSSA GRKVİ

Skurİotissa ocağında 1936'da 1000 Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk isçi çalışıyordu. 18 Ağustos"ta işçiler maaşların alt müteahitler tarafından değil de şirket tarafından ödenmesi, asgari günlüğün 3 şiline çıkarılması ve maaşların her ayın 15inde ödenmesi talepleriyle greve gittiler.

Yaptıkları kurulda işçiler 32 saat süren grevin yürütülmesi için ortak bir grev komitesi seçtiler. Komili;, Thornas Mavrovuniotis, Nikolas ThikomÎîis. Necat Mulla Hasan. Panayi Çanakka, Mustafa Ali ve Mihail Stilianu tarafından oluşuyordu. Grev, şirket yönetiminin talepleri karşılayacağını vaad etmesiyle sona erdi. Maden işçileri henüz Örgütlenmemislerdi.

1936 MAVROVUNI GREVİ

1936'da Mavrovuni ocağında 2000'î aşkın Kıbrısh Rum ve Kıbrıslı Türk işçi çalışıyordu. 31 Ağustos'ta şirketin keyfî bir kararla maaşlarda kesintiye gitmesi üzerine işçiler grev karan aldılar.

İşçiler, topladıkları grev kurulunda, şirkete iletilecek taleplerin incelenmesi ve grevin yürütülmesi İçin ortak bir komite seçtiler. Komite, Yorgos Kondu (Rusvelt), Spiros Kiriaku, Süleyman Hüseyin, Kostas Sofokleus, Hüseyin Behçet, Ali Refik ve Lukas Onisiforu'dan oluşuyordu. Talepleri ise yövmiyelere zam, iş saatlerinin azaltılması ve şirketin İşçilere kiraladığı evlerin kiralarının düşürülmesi, ve hastalık gibi durumlarda işçilere prim idi.

Grevin üçüncü gününde polisin müdahalesi sonrası grev dağıtıldı ve grev komitesinin üyeleri tutuklanarak 8 gün boyunca Merkezi Cezaevinde tutuldu. Yüze yakın Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk isçi işten ve şirketin kiraladığı evlerden atıldı, ayrıca "tehlikeli" oldukları ve işçileri "greve teşvik" teşvik ettikleri gerekçesiyle maden ocağının bulunduğa! bölgeden uzaklaştırıldılar. Bu grevde de işçiler henüz örgütlü değillerdi, çünkü şirket o yöndeki en küçük bir girişimi bile işten atma ve bölgeden sürgün ile cezalandırıyordu.

1941 LIMNI GREVİ

1941'de Linini ocağında 200'dcn fazla Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk işçi çalışıyordu.

Aynı yılın Aralığında işçiler, günde sekiz saatlik çalışma, yevmiyelere zam, ve dehlizleri ışıklandırılma masraflarının şirket tarafından karşılanması talepleriyle greve gittiler.Grev 53 gün sürdü. İşçiler, grevi organize etmek ve sendika kurmak için gerekli işlemleri yapmakla görevlendirdikleri karma bir grev komitesi seçtiler. Komite iosif Hristothulu (Mavro), Osman ÇİIki, ĞennathİIo Yeorğiu, AthanasİI KostandİInu, Salih Salih, Hambi Hristothulu, Serafim Haralambus, Mehmet Ali Hüseyin ve Spiros Savva tarafından oluşuyordu. Hükümetin müdahalesiyle işçilerin tüm talepleri kabul edildi.

1941 DEMİRYOLU İŞÇİLERİNİN GREVİ

Demiryolları Kıbrıs'ta İngiliz Hükümetince 1905'te kuruldu. Tren her gün Magusa'dan başlayan, Mesarya'dan, Lefkoşa'dan ve Moriu'da Skuriotissa'dan geçerek Evrihuya varan ve aynı yoldan geri dönen seferler gerçekleştiriyordu.

Bu seterlerde yolcu ve mal taşınıyordu. 1951 yılında Hükümet "sürekli zarar" ettiği gerekçesiyle Demiryolunu kapattı.

Demiryolunda yaklaşık olarak 240 Kıbrıslı Rum, Kıbrıslı Türk ve Ermeni işçi çalışıyordu.

l Temmuz 1941 'de Demiryolu Yönetimi işçilerin taleplerini (ki bunlardan en önemlisi maaşlara zam idi) karşılamayı kabul etmediği için greve gidildi.

Demiryolu Yönetiminin grevi kırma ve isçileri bölmeye yönelik girişimleri herhangi bir sonuç vermeyince, Hükümet, Demiryollarını Kamu Yararına Hizmet Eden bir Kuruluş ilan ederek işçilerden hemen grevi durdurup işlerinin başına dönmelerini talep etti. Grev Komitesi bu talebi kabul etmeyince, üyeleri ve grevci işçilerden bir bölümü tutuklanıp yasalara karşı gelmekten mahkûm edildiler.

Mahkûm edilen işçiler:

Ahmet Mustafa	l yıl hapis
Zaharias Andoniu	l yıl hapis
Stefan Karamatyan	l yıl hapis
İbrahim Mahmut	20 ura para cezası ve 3 ay hapis
Yeorğios Spiru	20 lira para cezası ve 3 ay hapis
Ali Hasan	20 lira para cezası ve 3 ay hapis
Tumazos Nikolau	20 lira para cezası ve 3 ay hapis
Sofoklis Hristothulu	20 lira para cezası ve 3 ay hapis

Grev, işçilerin tüm taleplerinin kabul edilmesiyle 11 Temmuz 1941 'de sona erdi. İşçilerin mahkûm edilmesi ve hapisc atılması Kıbrıslı Rumlar, Türklerve Ermeniler arasında bir protesto dalgasına yol açtı. Sonuçta Hükümet aynı yılın Aralık ayında işçileri serbest bırakma zorunda kaldı.

Taleplerin öne sürülüş şekli, grevin gerçekleştiği şartlar, grevcilerin birlik ve kararlılığı, grevcilerin yasa ve kararnameleri hiçe sayarak Demiryolu Yönetimi ile Sömürge Hükümetinin bölücü eylemlerine karşı koyma şekli ve diğer birtakım unsurlar, grevin Tarihe o dönemin en önemli İşçi eylemi olarak geçmesine yol açtı.

KIBRISLI TÜRKLERİN SENDİKA ORGANLARINA SEÇİMİ

PEO Sendikalarının birçok Kıbrıslı Türk üyesi, işçi genel kurulu ve kongrelerinde Kıbrıslı Rum arkadaşlarıyla birlikte çeşitli sendikal organlara seçiliyor ve ait oldukları Sendikaların ve PEO'nun günlük faaliyetlerinde etkin bir rol oynuyorlardı.

Kıbrıslı Türklerin bu mevkilere seçimi İşçilerin Örgütlenmesi ve sorunların çözümü yolunda gösterdikleri ilginin ve faaliyetin Sendikalarda ve PEO'da gördüğü takdirin bir İfadesi idi. Kitabın sonunda yer alan ilgili liste ve bilgiler çeşitli nedenlerden dolayı (özellikle de 19501İ yıllar için) tam değildir. Buna rağmen, inancımız odur ki Kıbrıslı Türk İşçilerin PEO sendikal hareketine katılımlarının ve Kıbrıs işçi sınırının örgütlenmesi ile sorunlarının çözümüne yönelik faliyetlerde oynadıkları önemli rolün tatminkar bir göstergesini oluşturmaktadır.İlgili listede, PEO genel kurulu ile alt kurullarında, Sendikaların yönetim kurulları, kaza kurulları ve alt kurullarında görev alan Kıbrıslı Türk İşçilerin isimleri yer almaktadır.

Fabrika, imalathane ve sayıları çok olan diğer (inşaat, liman, ambalaj depoları,maden ocakları, tekstil sanaayi, garaj, devlet ve askeri şantiyeler gibi) yerel

komitelerde görev alan Kıbrıslı Türk isçilerin isimleri, tek tek tespit edilmesinin imkansızlığı nedeniyle, ilgili listede yer almıyor.

Listede adı geçen bir çok Kıbrıslı Türk sendikacının görev süresi listede belirtilenden daha fazlaydı. Ayrıca aynı anda birden fazla mevkİye seçilmiş olmaları nedeniyle bazı sendikacıların adı bir kaç kez geçmektedir.

Listede görüldüğü gibi 158 Kıbrıslı Türk sendikacının 82sinin yası 30un, 35inin de 25in altında idi. Yaş açısından aynı oran herhalde basit Kıbrıslı Türk üyeler içinde geçerli idî. Bu da, genç Kıbrıslı Türk işçilerin bile, gerek kendilerinin gerekse Kıbrıslı Rum iş arkadaşlarının sorunlarının çözümünün ve çıkarlarına en iyi şekilde hizmet edilmesinin, bir mesleğe ait olan işçilerin din, dil ve etnik kökenden bağımsız olarak aynı Sendikada örgütlenmesine bağlı olduğuna inandıklarını gösteriyor.

Listede de görüleceği gibi birçok Kıbrıslı Türk PEO Genel Kurulu ile Alt Kurullarına üye idi. Aynca Sendikaların Yönetim Kurulları ile Kaza Kurullarına üye olanlar ile Sendikaların alt şubelerinde sekreter, veznedar gibi görevlerde bulunanların sayıları da büyüktü. Söz konusu sendikacıların isim, adres, yaş, seçim tarihî ve mevkileri Ekler bölümünde bulunan Tablo 1de yer almaktadır.

ENOSİS MÜCADELESİ İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİNİ ZORLAŞTIRIYOR

Aynı Sendikalarda örgütlenme İle ifâdesini bulan ve İşçi sorunlarının çözümü yolunda önemli adımlar atılmasına olanak veren Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk işçilerin dayanışma ve işbirliği, 1944 - 45 döneminde Kıbrıslı Rumların Enosis mücadelesinin hız kazanmasıyla büyük ölçüde yara aldı. Kıbrıs Helenleri ve Sendikal Hareket, İkinci Dünya Savaşının sona ermesiyle, Britanya ve diğer Müttefik Ülkelerin savaşın amaçlan arasında olduğunu ilan ettikleri "Halkların Selfdeterminasyon" hakkının hayata geçirilmesi amacıyla mücadelelerine hız verdiler. Kıbrıs İçin bu hak Yunanistan ile Birleşme anlamına geliyordu.

1944 Ağustos'unda Britanya'nın Sömürge Bakan Yardımcısı Sor Kosmo Parkinson'un Kıbrıs'ı ziyareti sırasında, Müttefik Devletlerin vaadlerinin yerine getirilmesi talebiyle Ada'da ciddi bir halk hareketi yaşandı.

Kıbrıs Rumları İle Kıbrıs Türklerinin arasında var olan dayanışma ve işbirliğinin ne derece olumsuz etkilendiği Lefkoşa Ayakkabı Sektörü Sendikasında (ki bu sektörde çok sayıda Kıbrıslı Türk işçi çalışıyordu) oluşan durumda açıkça görülüyordu. Kıbrıs Tekstil ve Ayakkabı Sanayii Sendikası'nın 1971'de, kuruluşunun 40. yıldönümü nedeniyle yayınladığı kitapta yer alanlar o dönemde oluşan durum hakkında oldukça aydınlatıcı idi. Söz konusu kitabın 27cİ sayfasında yer alan, Sendikanın 13.10.1944 sayılı bildirisinde şöyle deniyordu:

"Sor Koşma Parkinson'un Ada'yi ziyareti sırasında örgütlerimizin milli davamızla ilgili olarak gerçekleştirdiği etkinlikler sonrası, Kıbrıslı Türk isarkadaslanmızın örgütlerimizden kopup Türk Sendikaları oluşturmak amacıyla harekete geçtikleri aşikardır.

Saflarında 120ye yakın Kıbrıslı Türk işçiyi barındıran Sendikamız üyelerini birçok kez genel kurulda toplayarak Türk işarkadaşlarımızın böyle bir hareketinden gerek kendileri gerekse mesleğimizdeki tüm işçiler için ne denli olumsuz etkiler yaratacağının altını çizdi."

Sendikanın söz konusu kitabında devamla şunlara yer veriliyor:

"Sendikamızın, Türk işarkadaşlarmın geri dönmesi için sarfettİği tüm çabalara rağmen, Türk üyelerimizin bizimle yeniden birleşmesi için aradan birkaç yıl geçmesi gerekti. Sendikamıza geri dönmelerinin meslek dalında çalışan tüm İşçilerin çıkarlarının korunması mücadelesine katkısı çok büyük oldu. "

Tekstil ve Ayakkabı Sektöründe ve Sendikasında meydana gelenler, Kıbrıslı Türk işçilerin çalıştığı tüm diğer sektörlerde ve üye oldukları sendikalarda da yaşandı. Bir iki örneğe daha yer veriyoruz: 1945 yılının sonunda, Amerikan Madencilik Şirketinde çatışanların ve PEO'ya bağlı olan Sendikanın liderleri Lefka'da Kıbrıslı Türklerin Sendikasının liderleriyle, Şirket Yönetimine ulaştırılacak olan maden işçilerinin taleplerini görüşmek üzere toplandılar. O toplantıda, Kıbrıs Türk Sendikasının liderleri maden işçilerinin taleplerini birlikte görüşmeyi kabul etmeleri için PEO'ya bağlı olan Sendika'dan önce Kıbrıs'ın Yunanistan İle birleşmesi tezini men ettiğine dair bir bildiri yayınlamasını şart koydu.

Böyle bir bildiri yayınlanmadı, toplantı ertelendi ve işçilerin talepleri tartışılmadı. Maden işçilerinin arasında bölünme tehlikesini bertaraf etmek için büyük uğraşlar gerekti. Bunda da eo önemli rolü PEO'ya bağlı olan Sendikanın, sayıları 2000i bulan maden işçilerinden yaklaşık olarak yansının Kıbrıslı Türk olmasını göz önünde bulundurarak, Enosis konusunda dikkatli bir politika izlemesi oynadı. Kıbrıs Türk Sendikasının heyetiyle Lefka'da Çoronni'nin kahvesinde yapılan toplantıya katılan PEO'ya bağlı Sendikanın heyeti Pandelis Varnava (Sendika Sekreteri görevini yürütüyordu), Avraam Hristu, Hristos Morfitis, İrfan Süleyman ve Yusuf Muştala*dan oluşuyordu.

1948 Şubat sonlarına doğru PEO'ya bağlı Sendika ile Kıbrıs Türk Sendikası tarafından Lefka'da ortak bir miting düzenlendi. 13 Ocak'ta patlak veren maden işçilerinin büyük grevinin gidişatıyla ilgili olarak çevre sakinlerini bilgilendirmek amacını güden o mitinge maden işçilerinden başka Lefka, Solia ve Marathasa sakinlerinin büyük bir bölümü de katılmıştı.

Mitingle konuşanlar: iki Sendikanın sekreterleri Pandelis Varnava ve Mehmet Halil, PEO Genel Sekreteri Andreas Jartidis, Kıbrıs Türk Sendikalarının Genel Sekreteri Aziz Tuncay ve Kıbrıs Türk Sendikasının daveti üzerine mitinge gelen Kıbrıslı Türk lider Fazıl Küçük İdi. Dr. Küçük, mitingteki konuşmasında, o dönem Britanya Hükümetİ'nin çağrısıyla gerçekleştirilen ve Kıbrıs için bir nevi Anayasa oluşturmayı amaçlayan toplantıya değinmişti. Bilindiği gibi o toplantıya Sağ'ı temsil eden ve Enosis'ten başka hiçbir şeyi görüşmeyi kabul etmeyen Başpiskoposluk katılmamıştı. Dr. Küçük o konuşmasında sert bir üslûp ile Kıbrıslı Türklerin Otoyonetim sistemini Kıbrıs'ı Enosis'e götüreceği gerekçesiyle kabul etmediğini söylemişti.

Söz konusu konuşmadan sonra maden işçilerinin bölünmesi tehlikesi daha da büyümüş ve bertaraf edilmesi için çok uğraş gerekmişti. Bu tehlikenin bertaraf edilmesinde en önemli etkenler: PEO'ya bağlı Maden Sendikası İle Kıbrıs Türk Maden Sendikası liderlerinin basiretli tutumu ve dikkatli politikaları, Kıbrıslı Rum ve Türk maden işçilerinin karşı karşıya kaldığı büyük ekonomik ve sosyal sorunlar, Kıbrıslı Türk maden İşçilerinin PEO'ya bağlı Maden Sendikası liderlerine karşı duyduktan büyük takdir duygusu, ve de yıllar boyunca baş etmek zorunda kaldıkları ortak ciddi sorunlar nedeniyle Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk maden İşçileri arasında oluşan dostluk (hatta kardeşlik diyebileceğimiz) duyguları idi.

KIBRISLI RUMLAR VE KIBRISLI TÜRKLER

l MAYIS'I BİRLİKTE KUTLUYORLAR

1947'nin l Mayıs günü yaklaştıkça, tüm Kıbrıs'ta en görkemli şekilde kutlanması için hazırlıklar da hız kazanmıştı.

Leika - Mavrovuni - Ksero yöresinde de maden işçilerinin sendikaları, yani PEO' ya bağlı olamyla Kıbrıslı Türk Sendikalarına bağlı olanı, ortak bir toplantı gerçekleştirerek Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk maden İşçilerinin l Mayıs'ı işi bir günlüğüne boykot ederek birlikte kutlamalarını kararlaştırdılar. Karar, daha sonra maden işçilerinin gerçekleştirdiği ortak kurullarda da onaylandı.

Şirket Yönetimi, kararı duyar duymaz ve Sendikaların kendisine resmen bildirmesini beklemeden, tepkisini göstermeye başladı. Ve işyerlerine dağıttığı bildirilerle l Mayıs gününde ocaklara yeterli sayıda işçi gitmezse işyerlerini üç günlüğüne kapatacağını duyurdu!

Şirketin bu tehdidi işçileri korkutmadı, aksine infial yarattı. Oluşan durum bir kez daha tehlikeli boyutlara ulaşıyordu ve sendikalar kendi kurullarında ve ortak kurullarda durumu görüşmeye başladılar. Karar oybirliğiyle alınmış ve geri adım atılmayacaktı**: l Mayıs tüm işçiler tarafından ve bütün gün boyunca kutlanacaktı**.

l Mayıs gününde tek bir maden İşçisi bile madenlere inmedi. Gerçekleştirilen mitingler ile geçit törenleri gerçekten görülmeye değer ve duygulandırıcıydı. Bu toplantılara Kıbrıslı Rum - Kıbrıslı Türk tüm maden isçileri ile eşleri ve çocukları katılmıştı. Mavrovuni - Lefka yöresindeki mitinglerde Kıbnsb Türklerin katılımı daha da belirgindi çünkü oradaki maden ocaklarında 700e yakın Kıbrıslı Türk işçi çalışıyordu.

Ksero'da başlayan yürüyüş mahallenin ve Mavrovuni'nin yollarından geçtikten sonra Lefka'da maden işçilerinin mahallesinden ve ana yolları katederek Kaza Yönetim Binasının önünde durdu. Orada toplanan işçiler Kaza Yöneticisine sunmak üzere maden işçilerinin sorunlarını içeren bir metin onayladılar. Yürüyüş Mavrovuni'de Sendika binalarının önünde son buldu.

Gerçekleştirilen yürüyüş ve mitinglerin önemi büyüktü. Çünkü Kıbrıs İşçi Hareketinde ilk kez Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk sendikalar ortaklaşa l Mayıs gösterileri düzenlemiş, dahası bu gösterilere işçilerin eşleri ve çocukları da katılmıştı. İşverenlerin tehditlerinin oluşturduğu zorlu şartları da göz önünde bulundurursak o eylemlerin önemini daha da iyi kavramış oluruz.

Şirket Yönetimi, işçi karşıtı politikasına bağlı kalarak tehditlerini gerçekleştirdi ve işyerlerini üç günlüğüne kapattı. Şirket müdürü Hendriks'in açıklaması yönetimin mentalitesİni yansıtması açısından kayda değerdir: "Şirket, işçilerin yanlış eylemlerinin sorumluluğunu anlamaları için işyerlerini üç günlüğüne kapatma kararım almıştır!"Şirketin bu eylemi maden işçilerinin daha da bilinçlenmesine, sendikalarına daha fazla sahip çıkmalarına ve de gerek kendilerinin gerekse ailelerinin daha fazla birbirilerine kenetlenmesine yol açtı. Bu olayları takip eden 1948'deki büyük grev bu tespiti doğrular nitelikteydi. Üç ay süren o grevde Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk maden işçileri ile aileleri birlik ve dayanışmayla, büyük bir kararlılıkla, kahramanlık ve Özveriyle Kıbrıs İşçi Hareketi Tarihinin en parlak sayfalarından birini yazdılar.

1948 PEO VE KIBRIS TÜRK SENDİKALARI İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ

Kıbrıs Türk Sendikalarının kuruluşu ve Kıbrıs işçi sınıfının çıkarlarını daha iyi koruma gerekliliği PEO İle Kıbrıs Türk Sendikaları Merkez Yönetimi arasında bir "İşbirliği Protokolü" nün imzalanmasına yol açtı.

Bir ay süren müzakereler sonrası 8 Ocak 1948'de PEO Genel Sekreteri Andreas Jartidis ile Kıbrıs Türk Sendikaları Merkez Yönetimi Genel Sekreteri Aziz Tuncay tarafından imzalanan Protokol sadece Kıbrıs İşçi Sınıfı ile Sendikal Hareketinin değil genel olarak Kıbrıs'ın en önemli ve tarihsel belgelerinden biridir.

Protokol iki İşçi Federasyonu ve Sendikalar arasındaki temasları ve işbirliğini kolaylaştırmış, madenlerde, limanlarda, nakliyat sektöründe, tekstil ve ayakkabı sektöründe, fırın isçilerinde, inşaatlarda, hükümet ve askeri şantiyelerde ve diğer iş kollarında ortak grevler ve başka eylemler düzenlemelerine olanak vermiş, ve Rum, Türk tüm Kıbrıslı çalışanların yararına sonuçlar vermiştir.

Tarihsel bir önem taşıdığı İçin bu belgeye olduğu gibi yer veriyoruz:

"Kıbrıs İşçi Federasyonu (PEO) ve Kıbrıs Türk Sendikaları

1.Merkez Komitesi (KTÎBK) vardıkları anlaşmaya göre: 1. İşçi Sınıfının ekonomik ve sosyal ilerlemesi doğrultusundaki çalışmalarında yakın işbirliği ve karşılıklı yardımlaşma ilişkileri tesis etme yönündeki samimi arzularım beyan ederler, işçiler ve örgütleri arasında işbirliği olmazsa, yaşam standartlarının düzeltilmesi için verilen mücadelenin daha da zorlaşacağına dair inançlarım beyan ederler.

2.(a) Biri PEO diğerîninse KTÎBK'e ait olan iki sendikanın varolduğu meslek dallarında karma Rum - Türk sendikal komitelerin kurulması kararına vardılar. Bu karma komiteler Rum ve Türk işçiler arasında işbirliği ve birlik ruhunun ilerletîleceği araçlar olacaktır.

Bu komitelerin görevleri:

I. Meslek dalındaki sorunları incelemek ve çözümleri için gerekli olan ortak mücadeleyi hazırlamak.

II. Hem Rum hem Türk işçileri ilgilendiren işanlaşmazlıklarını incelemek ve çözümleri için ortak bir çizgi belirlemek.

III. Sadece Rum veya sadece Türk işçileri ilgilendiren iş anlaşmazlıklarım incelemek ve mücadelenin maddi ve manevi desteğini organize etmek.

(b) Bu komiteler eşit sayıda Rum ve Türk üyelerden oluşacak. Kararlarının geçerli olması için gerek Rum gerekse Türk üyelerin çoğunlu tarafından oylanması gerekecek.

(c) Bu komitelerin organize biçimi herhangi bir şekilde Sendikaların bağımsızlık ve egemenliğini etkileyemez. Sendikalar, karma komitelerin kararlarını kabul edip etmemekte özgürdür. Fakat anlaşmaya varan her İki taraf da eylem ve hareketlerinde işçi çıkarlarını koruyup ilerletmek isteğinden hareket etme kararlarını beyan ederler.

3. Eşit sayıda Rum ve Türk üyelerden oluşacak Karma Kaza Sendika Komiteleri kurmayı kararlaştırdılar. Bu komitelerin amacı:

I. Kıbrıslı işçilerin sorunlarını incelemek ve çözümleri

yönünde ortak mücadeleyi hazırlamaktır.

II. Kendilerine havale edilen iş anlaşmazlıklarım incelemek.

III. Sendikalar arasındaki anlaşmazlıkları incelemek ve bunları işçilerin çıkarları ile işçi hareketinin birliği doğrultusunda gidermek.

4. Karma Kaza Sendikal Komitelerden bir üst düzeyde Kıbrıs Rum-TürkİşçiBirliği Komitesini kurmayı kararlaştırdılar. Bu komitenin amacı:

I. Kıbrıslı işçilerin sorunlarını incelemek ve onları çözecek olan ortak mücadeleyi organize etmek.

II. Sendikalar arasındaki anlaşmazlıkları incelemek ve onları işçilerin çıkarı ile işçi hareketinin birliği doğrultusunda gidermek.

III. Adadaki Rum - Türk dostluk ilişkilerini daha da ilerletme konusu ile ilgilenmek.

5. Tarafların birbirine karşı yönelttikleri ve İşçi sınıfının gerçek çıkarlarına karşı olan propagandaları protesto etmeyi kararlaştırdılar. Bu, iyi niyetli eleştirilere karşı gelecekleri anlamına gelmez.

6. İşçi sınıfının parçalanmasını ve böylece ekonomik sömürü ve sosyal baskı altında kalmasını amaçlayan sömürücülerin elinde bir koz olan, her türlü ırkçı nefret ve ırkçı ayırımı protesto etmeyi kararlaştırdılar.

7. Aşağıdaki konularla ilgili bir dizi kararname hazırlarmayı kararlaştırdılar:

(a) Biri PEO'ya diğerîyse KTİBK'a ait iki sendikanın bulunduğu meslek dallarında henüz örgütlenmemi? işçilerin örgütlenmesi.

(b) Başka sendikalardan ihraç edilen işçilerin örgütlenmesi.

(c) Geçmişte başka sendikalara üye olan işçilerin Örgütlenmesi.

(d) Sendikalar arası anlaşmazlıkların çözülmesi.

(e) Ortak eylemden kaynaklanan her türlü konunun incelenmesi.

8. İşçilerin örgütlenmesi ve birlik ile işbirliğinin önemini vurgulamak amacıyla adanın her şehrinde karma Rum-Türk işçi genel kurulları düzenlemek.

PEO adına KTİBK adına

A. JARTİÜÎS **A. TUNCAY**

Gene! Sekreter **Genel Sekrteter**

Lejkoşa, 8.1.1948"

Bu anlaşmanın 7. maddesi gereğince iki Federasyon, işçilerin sendikalara kayıt şeklini belirleyen kararnameyi hazırladılar.

KIBRISLI RUM VE KIBRISLI TÜRKLER BİRLİKTE KANLARINI AKITIPBİRLİKTE HAPİSE ATILDILAR

Amerikan Madencilik Şirketinde çalışan 2000 Kıbrıslı Rum ve Kıbrısh Türk işçinin 1948'de gerçekleştirdikleri grevde, 3 Mart günü Mavrovuni mahallesinde ve Ksero iskelesinde Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk grevciler kendileri ve çocuklarının ekmeği uğruna verdikleri mücadeleyi savunarak Polisin kurşunları ile kanlarını aktıttüar.

Lefka Kalo Horyo'dan Cahir İzzet, Letkah Mehmet Bilal ve İzzet Ali Hacıizzet, Androlikulu Ahmet Necat, Mavrovunilİ Andrcas Haralambus, Kasabalı YeorgİOS Yeorgiadis, Galinilİ Filippos Şahuros ve Evrihulu Friksos Zoğrafos ağır yaralandılar.

PEO'ya bağlı Sendika ile Kıbrıs Türk Maden Sendikası tarafından 13 ocak 1948'de İlan edilen grev aynı yılın 16 Mayısına kadar sürdü ve her iki sendika tarafindan ortaklaşa yürütüldü. Grev sırasında, maden ocakları bölgesindeki yerleşim birimlerinde (Lefka, Mavrovuni, Ksero, Ambeliku, Pirgos, Lefka Kalo Horyo, Pendaya, Petra, Kazivera, Elia, Flasu, Linu -Katithata, Evrihu, Tembria, Kalopanayoti v.s) Kıbrısli Rum ve Kıbrısh Türk grevcilerin yanısıra eşleri ve çocuklarının da yer aldığı onlarca ortak miting düzenlendi.

Aynı mücadelede 76 grevci ve grevci eşi mahkemelere sürülüp 2 yıla kadar varan hapis cezalarına çarptırıldılar. Aralarında 17 Kıbrıslı Türk grevci ve 15 de grevci eşi vardı, Hapise atılanların isimleri ekler bölümünde bulunan Liste 2' de yer almaktadır. Çeşitli para cezasına çarptırılanların da sayısı büyüktü. Aralarında Feride Şerif Ali, Cevahir Halil, Rasiha Hüseyin ve Nacifer Kalfa gibi Kıbrıslı Türk kadınlar vardı.

1952 LİMAN İŞÇİLERİNİN GREVİ

Kıbns limanlarında 1958'e kadar Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk işçiler birarada çalışıyordu. 1952'ye kadar liman isçileri İnsanlık dışı şartlar altında çalışmak zorunda idi. Limanlardaki çalışma şartlarında ilerleme sağlanması için uzun ve zorlu mücadeleler yapıldı. Bu mücadeleler Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk liman işçilerinin işbirliğinin çarpıcı örnekleriyle doludur. Aşağıda bu örneklerden bazılarına yer veriyoruz:

1939'da, Magusa Liman İşçileri Sendikası kurulur kurulmaz, Kıbrıslı Rum ve Türk tüm işçiler saflarına katıldı. Sendika Nikolas Aspris, Yeorğios Pikros, Neofitos Dimitriu, Mehmet Mustafa, Mustafa Kirilli ve Katiris adındaki biri tarafindan yönetiliyordu. Mekan olarak da eski Magusa'da İzzet Asım Bey'in evi kullanıllıyordu. Bu, uzun yıllar boyunca devam etti. 8 Ekim 1952'de Linıassol limanında çalışan 350 Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk işçi greve gittiler. Greve, bir bölümü PEO'ya, bir bölümü SEK'e, bir bölümü de Kıbrıs Türk Sendikasına üye olan tüm işçiler katıldı. 96 gün süren grevin yürütülmesi için üç sendikadan ortak bir grev komitesi seçilmiş, günlük kararları almak için isçiler ortak kurullarda toplanmış, para toplama kampanyaları düzenleyip ortak bir grev fonu oluşturmuşlardı.

Grevcilerin birlik ve kararlılığı, Magusa ve Larnaka liman işçileri ile tüm Kıbrıs işçi sınıfının dayanışması sayesinde grev büyük bir başarıya ulaştı. Grevcilerin ücretlere zam İle kazanımların ve sendikal özgürlüklerin muhafazası talepleri kabul edildi. En önemlisi de özel bir yasa ile limanlardaki çalışma şartları düzenlendi ve o güne kadar işçileri ve ailelerini baskı altında tutup küçük düşüren "hamal başı" sistemine son verildi.

1953 B AF DEPREMİ

Kıbrıslı Rum ve Türk isçilerin ortak mücadeleleri ekonomik ve mesleki sorunlarda sınırlı kalmıyordu, aynı zamanda genel sosyal ve siyasi sorunların çözümü için de geçerli İdi. Sayısı çok olan örneklerden biri de 10 Eylül 1953'te Baf depreminde yaşananlardı. Deprem özellikle Kasaba ile çevredeki onlarca köyde etkili olmuş ve kadın, erkek, genç, yaşlı, çocuk 40 kişinin ölümüne 100 den fazla kişinin de yaralanmasına sebep olmuştu. Ölülerden 13ü Kıbrıslı Türk idi. Yaralılarında büyük bir bölümünü Kıbrıslı Türkler oluşturuyordu.

Yüzlerce Rum ve Türk evi harap olmuş, bir o kadarı da ağır hasara uğramış, bazı köylerde de kiliseler bile yıkılmıştı. 800 kişilik nüfusu olan Strumbi'de mevcut 200 evden 150si ya tamamen harap olmuş ya da büyük hasara uğramıştı. Binlerce kişinin ev eşyaları harabeler altında yok olmuştu.

Basında yer alan tabirlere göre "depremzedelerin trajedisi tarif edilemez" ve "Kasaba tam bir ölü kent görünümünde, halk ise korku içinde evlerinin dışında açık alanlarda beklemekte. " (Elefteria gazetesi 10.9.1953)

Depremin açtığı büyük yaraları sarmak İçin hükümetin yanı sıra, partiler, örgütler, kilise ve çeşitli kurumlar ile Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk halkın tümü seferber oldu. Depremzedelerin sorunlarını görüşmek üzere o günlerde Baf ta yapılan genel toplantıda Rum - Türk kadınlar, erkekler, Papazlar ve İmamlar bir araya gelmişti.

Kıbrıs'ın her köşesinden PEO ve diğer örgütlerin çağrısına uyan yüzlerce Rum ve Türk gönüllü işçi, depremzedelerin harabeler altında kalan eşyalarını çıkarmak, çökmek üzere olan evlerin yıkımı ve yolların temizlenmesi için çok zor şartlar altında günlerce çalıştılar.

Depremzedeler için oluşturulan yardım fonuna ise Rum - Türk binlerce kişi, kurumlar, şirketler ve Uluslararası Örgütler bağışta bulundu. Dünya Sendika Federeasyonu İse 500 liralık yardımda bulunmuştu.

KIBRISLI TÜRKLERİN SOSYAL SİGORTA İÇİN VERİLEN MÜCADELEYE KATKISI

Kıbrıs işçi sınıfi ve sendikal hareketinin Devlet Sosyal Sigortaları için verdiği mücadelede Kıbrıslı Türkler de yer aldı. Kıbrıslı Rum çalışanlarla aynı Sendikalara üye oldukları dönemde, Sosyal Sigorta Yasası çıkarılması talebiyle yapılan grev, miting, toplantı ve her lürlü eylemlerde faal olarak yer aldılar.

Fakat kendi ayrı Sendikalarını kurduklarında da, yine, Sosyal Sigortalar için verilen mücadelede önemli bir rol oynamaya devam ettiler.

Bu konuda sözü edilebilecek birçok örnekten biri de, Kıbrıslı Türk işçiler ile sendikalarının 1954'ün Mart ayında özel olarak Sosyal Sigortalar konusu için düzenledikleri Kıbrıs çapındaki genel toplantı idi. Toplantı, Lefkoşa'da Beliğ Paşa sinema salonunda gerçekleşmiş ve tüm şehirler ile 24 köyden 250 (kadın - erkek) Kıbrıslı Türk delege katılmıştı.

O toplantıda diğer delegelerin yanı sıra PEO Türk Bürosunun sekreteri Ahmet Sadi ile Kıbrıs Türk Sendikaları genel sekreteri Kamil Davut da birer konuşma yapmışlardı.

Ahmet Sadi konuşmasında şöyle demişti: "İşsizler günden güne artmakta, yaşlılar, dullar ve yetimler korumasız kalmakta. Doğum yapan kadınlar için herhangi bir yardım söz konusu bile değil. Tüm bu insanlar gerek Rum gerekse Türk, hükümetin sorumluluğu allında olacak tam bir Sosyal Sigorta sistemi İle korunmalıdırlar. "

Boyam Nezire de yaptığı konuşmada şunları belirtmişti: "Kadınlar, eşleri işsiz kaldığı veya hastalandığı zaman oluşan dramı her gün yaşıyorlar. Kocası hayatını kaybettiği veya çalışamaz durumda sakatlandığı zaman tam bir trajedi yaşanıyor. Bu yüzden Sosyal Sigorta talep ediyoruz. "Toplantıda hükümete iletilmek üzere onaylanan kararda Devlet Sosyal Sigorta Sisteminin kurulması istendi, ayrıca konuyu hükümetle müzakere edecek bir heyet seçildi. Heyet Lefkoşa'dan Ahmet Sadi ve KamilTuncel, Magusa'dan Kamil Davut ve Hüseyin Mehmet, Larnaka'dan Hasan Öztun, Süleyman Salih ve Feriha Pınay, LimassoFdan Şefik Serin, ve Baf tan İzzet Emin Ali'den oluşuyordu.

SENDİKA KLİNİKLERİ VE KIBRISLI TÜRKLER

Kıbrıslı Türkler, PEO ve sendikalarının sendika kliniklerinin kurulması yönündeki mücadelesinde de önemli rol oynadılar. Sendika klinikleri -sendika eczanelerinde de olduğu gibi- 1947 yıkıda kurulup her yıl binlerce Kıbrıslı Rum ve Türk İşçi ile ailelerine büyük hizmetler sunmuş, ve kusursuz denebilecek kapasitedeki işlevleriyle Devlet Sosyal Sigortaları için verilen mücadeleye büyük katkı sağlamışlardı.

Bu konuda da bir takım örneklere yer veriyoruz:

1947'de 59 gün süren bir greve giden 1000e yakın Lefkoşa inşaat işçisinin önemli bir bölümü Kıbrıslı Türklerden oluşuyordu. Grevin sonunda müteahitler haftada bir kez her işçi için sendika kliniği fonuna altışar kuruş yatırmayı kabul ettiler.

Lefkoşa PEO sendikal kliniğini barındıracak binanın İnşaası için 1952 - 53'te gönüllü olarak çalışanların arasında Kıbrıslı Türkler de vardı. (Bina, Paluriotissa Lisesinin yaklaşik 60 - 70 metre kuzeyinde bulunup 1974'ten sonra Türk ordusunun İşgal ettiği bölgededir.)

Lefkoşa PEO kliniğinde hemen hemen ücret karşılığı almadan hizmet vermiş olan doktorların arasında Kıbrısb Türk doktorlar Adnan Hakkı ile Ziya Hakkı da vardı.

PEO TÜRK BÜROSU

PEO'nun Kıbrıslı Türk üyeleri Rumcayı anlayıp konuşabiliyorlardı. Bu olgu temaslarda ve sorunların tartışılmasında çok büyük bir kolaylık sağlamaktaydı. Çok ciddi konular söz konusu olduğu zaman ve gerek duyulduğunda Rumcayı çok İyi konuşan Kıbrıslı Türkler konuşmalar yaparak veya Türkçe broşürler hazırlayarak iletişimi sağlıyorlardı.

Fakat sendikal hareketin ve PEO'nun kaydettiği toplu gelişme nedeniyle Kıbrıslı Türk İşçiler için PEO'da bir Türk bürosu açma İhtiyacı hissedildi. Büro 1954'te kuruldu, üyeleri ise Ahmet Sadi (sorumlu), Ferit Uray, Kamil Tuncel, Hulusi Çağlar, Kamil Şükrü, Mehmet A1İ Ramadan, Recvan Mustafa, Hasan İbrahim, Mustafa A1İ, AH Mehmet, Ali Hasan ve Dilaver Naşir idi. Çeşitli dönemlerde PEO Türk Bürosu üyeliğine başkaları da getirildi.

PEO Türk Bürosu Merkez Şubesinin sonuç alıcı bir şekilde işlemesi için tüm kazalarda yerel şubeler oluşturuldu ve bu şubelere, Baf şubesi hariç, profesyonel sendikacılar yerleştirildi.

"Türk Bürosunun kurulması -PEO genel komitesinin ilci Kongre (Ocak 1957 — Mart 1959) için hazırladığı rapora göre- Kıbrıslı Türk Türk Bürosunun 4.5.1957 tarihli toplantısında tutanaklara kaydedilen verilere göre, PEO Türk Bülteninin 1954, 1955 ve 1956 yıllarında net nüsha sayısı şöyleydi:

KAZA	YIL		
	1954	1955	1956
Lefkoşa	340	350	365
Magıısa	120	200	156
Limassol	115	147	250
Larnaka	130	140	250
Baf	58	70	50
TOPLAM	763	907	1071

Türk Bülteninin Kıbrıslı Türk işçiler ve diğer Kıbrıslı Türk çalışanlarla teması konusunda ki faydalarının yanı sıra PEO'nun, işçi sorunlarının çözümü ve Rum -Türk işçi ve sendikalarının temas ve işbirliği konularındaki politikası ve faaliyetlerinin anlaşılmasında büyük yardımı olmuştu,

Türk bülteninin yayın hayatı 1958'de patlak veren toplumlararası olaylar ve PEO Türk Bürosunun kapanması nedeniyle son buldu.

AHMET SADİ'YE KARŞI CİNAYET GİRİŞİMİ

PEO Türk Bürosunun, Kıbrıs'ın iyiliğini istemeyenlerin şövenist politikasına karşı, Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk işçiler arasında iyi ilişkilerin geliştirilmesi yönünde gerçekleştirdiği önemli faaliyet, Kıbrıs Türk şövenist çevrelerde rahatsızlık yarattı. Bu yüzden de PEO Türk Bürosunun sorumlusu sendikacı Ahmet Sadi Kıbrıs Türk şövenist çevrelerin hedefi haline geldi ve 22.5.1958'de Omorfita'da bir cinayet girişimine uğradı.

Ahmet Sadi'ye karşı olan cinayet girişimi İçin, PEO'nun yayın organı "Ergatiko Vima" gazetesi 23.5.1958 sayısında "Şövenist unsurlar dün Ahmet Sadi ve eşine karsı ateş açtılar" başlığı altında surdan yazıyordu; "Sendikal harekete karşı saldırılar devam ediyor, ancak bu kez hedef PEO üyesi olan Kıbrıslı Türkler. PEO 'nün doğru işçi politikası sonucu son yıllarda gelişen Rum ve Türk işçilerin kardeşçe birlikteliği ve işbirliğini benimseyemeyen şövenist unsurlar dün sabah PEO Türk Bürosu sorumlusu Ahmet Sadi ve eşine ateş edip yaraladılar.

Bizlere ulaşan bilgilere göre olay şöyle gelişti: Omorfita 'da bulunan yoldaş Ahmet Sadi'nin evi Çarşamba akşamı uzun süre boyunca kimlikleri meçhul kişiler tarafından takip ediliyordu, gece yarısından sonra komşular tarafından farkedildiklerinde oradan uzaklaşmak zorunda kaldılar. Dün sabah ise saat 7:45 sıralarında, yoldaş Ahmet Sadî ve eşi Lefkoşa'ya doğru yola çıkmak üzere evlerinden çıktıklarında, sivil giyimli, maskesiz ve silahlı iki genç kişi tarafından yolları kesildi. Silahlı kişilerin maksadını sezen yoldaş Sadi evine geri dönmeye çalıştı. O an, kimliği meçhul silahlı kişiler ateş açıp kendisini sırlından eşini de eli ve göğsünden yaraladılar, îkisi de Lefkoşa Genel Hastanesine götürüldü. Hayatlarının tehlikede olmadığı fakat yoldaş Sadi'nin eşinin durumunun ağır olduğu bildirildi. "

Ahmet Sadi o gün evinden çıkarken, PEO'da çalışan Pandelis Vamava, Pambos Efstratiu, Hristofi Lasetta ve Kiriaku Pavlos'u, PEO'ya gitmeleri için gelip kendisini arabalarıyla almaları için bekliyordu.

Evinden çıkarken kendisine eşlik eden eşi Leman kuşkulu davranışları farkedincc koşup kendisini kocasının önüne atarak hain kurşunlara hedef oldu.

Kocasının hayatını kurtarmak için ölümcül tehlikeyi hiçe sayarak vücudunu kocasına siper yapan, kendisini katillerin kurşunlarının önüne atan Leman Sadi'nin bu kahramanca ve özveri dolu davranışını tarif edebilecek sözler yoktur.

Terörist örgüt TMT'nin Türk ajanları tarafindan Ahmet Sadi'ye karşı olan cinayet girişimi türündeki tek örnek değildi. Birçok Kıbrıslı Türk sendikacı veya değil benzeri cinayet girişimine uğradı. 11.4.1964'te Larnaka'ya giderken Kıbrıslı Rum Kostas Mişaulis ile birlikte katledilen Rum - Türk dostluğunun cesur savunucusu sendikacı lider Derviş Ali Kavazoğlu da TMT'nin kurşunlan ile can veren Kıbrıslı Türkler arasında yer almakta.

SENDİKA FEDERASYONLARININ 1948 ORTAK BİLDİRİSİ

îki toplum arasındaki ilişkilerin gerginleşmesi, söven unsurların cinayet ve terör eylemleriyle oluşan tehlikeli durum, İşçi Sınıfının bu kötü gidişe son vermesi için Rum - Türk sendikal örgütlerini ortak bir toplantı gerçekleştirmeye yöneltti.

Toplantı, 13.8.1958'de Lefkoşa'da "Majestik Otel" de gerçekleştirildi. Toplantının sonuçlan ve yer alan örgütler hakkında, PEO'nun yayın organı "Ergatiko Vima" 15.8.1958 sayısında şunları yazmıştı: "önceki akşam üzeri Lefkoşa'da Majestik Otel'de dört işçi Federasyonu (PEO, SEK, POAS ve KİF) arasında yapılan toplantıda Kıbrıslı Rum ve Türk işçilerin barışçıl ilişkileri ile aralarında dayanışma konusu ele alındı."

Toplantıdan sonra şu bildiri yayınlandı:

"Altmış binden fazla örgütlü Kıbrlıslı isçinin temsilcileri (PEO adına Andreas Jartidis ve Mihalakis Mihailidis, SEK adına Lukis Efstathiadis ve Yeorgios Yorkas, Türk İşçi Federasyonu adına Niyazi Dağlı, Mustafa Emin ve O, Arif, ile POAS adına Andreas HrİstU ile Kiryakos Nathanail) Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu temsilcisi sn. Zev Levin'in başkanlığında toplanarak, iki toplumun işçileri arasında işbirliği için somut önlemler konusunu görüştüler. Lejkoşa Majestik Otel 'de gerçekleşen toplantıda ingiliz sendikal danışman sn. T. Fallous da hazır bulundu. Toplantıda, son 10 haftada meydana gelen toplumlararası gerginliğin her iki toplumun işçileri ile genel olarak tüm Kıbrıs için zarar getirdiği sonucuna görüş birliği ile varıldı. Tüm sendikal örgütlerin, birbirileri ile işbirliği içinde ve de ayrı ayrı, sükunetin ve Kıbrıs halkı ile işçilerinin arasında barışçıl ilişkilerin yeniden tesis edilmesi için ellerinden gelen tüm gayreti sarfetmeleri gerekecek.

Toplantıya katılan örgütler, görüş birliğiyle, tüm Kıbrıslı işçileri, toplumlararası gerginliğin yemden körüklenmesine yol açacak tahrik ve eylemlerden kaçınmaya davet eder.Toplantıda, ciddi ve samimi bir tartışma sonrası. İki toplum işçilerinin çıkarlarıyla ilgili özel durumları ele almak amacıyla, iki karma komite oluşturulması kararlaştırıldı."Bildiri Andreas Jartidis, Y. Yiorka, N. Dağlı, A. Hristu ve toplantı başkanı Z. Levin'in imzalarını taşıyordu. Bir gazetecinin, Federasyonların anlaşmaya vardığı ortak bildirinin EOKA ve TMT liderleri tarafından onaylanıp onaylanmadığı yolundaki bir sorusunu cevaplandıran yoldaş Jartidis, bunun bir sendikal mesele olduğunu söyledi. Bir Kıbrıslı Türk gazetecinin, siyasi örgütlerin bu bildiriye onay vermemesi halinde neler olacağı yolundaki bir sorusuna cevap veren yoldaş L. Efstathiadis, bu örgütlerin konuya karıştırılmaması gerektiğini söyledi.

KIBRISLI RUM VE KIBRISLI TÜRK İŞÇİLERİN 1960 HÜKÜMET VE ASKERİ ŞANTİYELERDEKİ MÜCADELELERİ

19501i yıllarda hükümet ve askeri şantiyelerde çalışan isçilerin sayısı 6 ile 8 bin arasında idi. Bu isçilerin büyük bir bölümünü ise Kıbrıslı Türkler oluşturuyordu. İşçiler PEO, SEK ve Türk Sendikasına kayıtlı idiler.

İşçilerin sorunlarının çözülmesi için üç sendika arasında çok iyi bîr işbirliği ortamı yaratılmıştı, ne var ki bu ortam 1955 - 59 döneminde ulusal sorun için verilen mücadele İle toplumlararası olaylar yüzünden büyük yara almıştı.

Üç sendika arasında, işçi sorunları için işbirliği 1959 - 1963 döneminde yemden tesis edildi ve ortak sorunlar İçin birçok ortak mücadele ve grev gerçekleştirildi.

Atlan her adım, her eylemde üç sendika ortaklaşa hareket ediyordu. Ortak komiteler, ortak toplantılar, ortak temsilciler, ortak heyetler oluşturulmuştu. Hükümet - Askeri şantiyelerde işverenlerle yapılan görüşmelere ortak konuşmacılar katılıyor, ortak eylemler ve ortak grevler gerçekleştiriliyordu.

Dahası, üç sendikanın yetkilileri arasında dostluk ve güven duyguları gelişmiş, bunun da birlik, ortak hareket, ve sorunların daha iyi çözümü konularında büyük katkısı olmuştu.

Hükümet ve Askeri Şantiye işkolunda bu sendikalar ile Rum - Türk isçilerin en önemli eylem ve grevleri 1960 yılında gerçekleşti.

İşsizlik sorunu o dönem büyük boyutlara ulaşmıştı. Hükümet işyerlerinde (Kamu Altyapı Yatırımları, Su Kaynaklarını Geliştirme Bölümü v.s) "mali kaynak eksikliği" yüzünden sektörde çalışan 6 bin işçiden yansının işine son verilmişti. Bunun sonucu da işten atılan işçilerle ailelerinin yaşam kaygısına, açlık ve sefalete itilmesi olmuştu.

O dönem iktidarda hala İngiliz Yönetimi vardı. Kıbrıs Cumhuriyetinin ilan edilmesinden birkaç ay öncesi idi.

Sorunun çözülmesi için, işsizliğe çare olacak altyapı yatırımları yapılması talebiyle ortak grevler, toplantılar ve yürüyüşler gerçekleştirildi.

Gerçekleştirilen eylemlerin en önemlisi Hükümet Şantiyelerinde beş bin Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk işçinin gerçekleştirdiği 24 saatlik grevdi.

Dört işçi federasyonu (PEO, SEK, POAS ve Türk Federasyonu) 12 Mayıs 1960'ta, PEO merkez binasında gerçekleştirdikleri ortak toplantı sonrası yayınladıkları ortak bildiride, hükümet işçilerini ve sendikalarını mücadelelerinde ve özellikle de 4 ile 11 Mayıs grevinde hareket ettikleri birlik ruhu dolayısryla kutladıktan sonra,

hükümet işçileri arasında meydana gelen işsizlik tehlikesinin daha da büyümesi olasılığının altını çizerek, "hükümet işçilerinin işlerine son verilmesi durdurulmaz ve işsizlerin İstihdamı için önlemler alınmazsa" tüm Kıbrıs çapında 24 saatlik protesto grevine gidileceği uyarısında bulundular.

Bildiri Andreas Jartidis (PEO), Mihalakis Pissas (SEK), Andreas Hristu (POAS) ve Niyazi Taşkın (Türk İşçi Federasyonu) tarafından imzalanmıştı. İleriki günlerde dört sendika, grevi gerçekleştirdi- Üyeleri Rum ve Türklerden oluşan POVEK (küçük dükkan sahipleri örgütü) ile PEEA (araba sürücüleri örgütü) da greve katılarak hükümet işçilerine desteklerini ifade ettiler.

1974 TRAJİK OLAYLARI SONRASI

Atina Cuntası ve buradaki ajanları ile Türk istilasının eseri olan 1974 olayları Kıbrıs halkını (Rum, Türk ve diğer toplumlar) büyük bir trajedi ile karşı karşıya bıraktı. Binlerce ölü ve kayıp, onbİnlerce göçmen, Kıbrıs topraklarının büyük bir bölümünün Türk ordusunca işgali, onbinlerce yerleşiğin Türkiye'den Kıbrıs'a taşınması, Kıbrıs ekonomisi ile halkının (özellikle de Kıbrıslı Türklerin) yaşam düzeyine darbe, büyük ekonomik kaynakların Kıbrıs'ın savunması ihtiyaçlarına akıtılması, Kıbrıs halkının yaşadığı trajedinin en önemli boyutlarını oluşturmakta.

Yıllar süren bu trajik durum ve onun iki toplum tarafından da kabul edilecek adil bir çözüm ile son bulması gerekliliği, doğal olarak Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk sendikal örgütleri yakından ilgilendirdi.

Tüm (Kıbrıs Rum, Kıbrıs Türk) sendikal örgütler basın aracılığı ile çağrılar yaparak, çeşitli toplantılar düzenleyerek, İngiliz Sömürge Rejimi, Türkiye ve ABD'nin körüklemesiyle Kıbrıslı Rum ve Türk toplumları arasında baş gösteren sürtüşmeyi önlemek veya en azından azaltmak için uğraş verdiler.

1974'ten bugüne dek Kıbnsh Rum ve Türk sendikal örgütler arasında "Filoksenia" ve "Lidra Palas" otelleri ile özgür ve İşgal altındaki bölgelerde birçok yerde, resmi ve gayri resmi toplantılar yapıldı.

Bu toplantı ve buluşmalardan bir kaç örneğe yer veriyoruz:

18 Ekim 1978'de "Filoksenia" otelinde Dünya Sendika Federasyonu Yönetim Kurulu, özel bir oturumunda Kıbrıs sorununu görüştü. Toplantıya Rum tarafından Andreas JartİdIs başkanlığında PEO yönetim kurulu, Türk tarafından ise Hasan Sarıca'mn başkanlığında DEV-İŞ heyeti katıldı.

Toplantıya ayrıca, Türkiye'den N. Firuz'un başkanlığında MADEN-İŞ sendikası heyeti ile Yunanistan'dan İnşaat İşçileri Federasyonu ile Kumaş - İplik Sanaayi Çalışanları Federasyonu heyetleri de katıldı.

Dünya Sendika Federasyonu'nun bu özel oturumunda kabul edilen kararda "Dünya Sendikal Hareketinin, Kıbrıs Halkının Kıbrıs'ın bağımsızlığı, toprak bütünlüğü ve egemenliği için yürüttüğü mücadeleye tam desteği" ifade edifdi.

Karar da ayrıca, Kıbrıs Rumları İ3e Kıbrıs Türkleri bünyesinde şovenizmin ortadan kaldırılması için verilen mücadeleye destek belirtilip, Kıbrıs sorununun barışçıl ve demokratik çözümü için Kıbnsh Rum ve Türk işçileri arasında kardeşçe işbirliğinin şart olduğu ifade edildi. Dünya Sendika Federasyonunun bu özel toplantısında onaylanan karar da ayrıca Kıbrıs sorununun çözümü İçin Birleşmiş Milletler himayesinde uluslararası toplantı görüşüne destek ilade edildi.

Dünya Sendika Federasyonunun bu kararının yanısıra, toplantıya katılan Kıbnsh Rum, Kıbnsh Türk, Türkiye ve Yunanistan sendikal heyetleri de, "Haravgi" gazetesi ile diğer gazetelerde 21 Ekim 1978'de yayınlanan ortak bir bildiride de hem fikir oldular:

"Bu toplantıya katılımımız ile gerçekleştirdiğimiz diğer ortak toplantıların, Kıbrıs sorununun, Dünya Sendika Federasyonu 'nün kararında belirttiği ilkeler çerçevesinde, barışçıl, adil ve demokratik çözümü yolunda, tarihsel bir adım teşkil ettiğine inanıyoruz. Federasyonun bu kararının hayata geçirilmesi için elimizden gelen her gayreti sar f edeceğiz...

Kıbrıs sorununun, Doğu Akdeniz, Orta Doğu ve genelde Dünya Barışını tehdit ettiğini, ve de emperyalist güçler ile muhafazakar kesimin, halkların çıkarlarım hedef alan komplolarının devam ettiğini göz önünde bulundurarak, Kıbrıs, Yunanistan ve Türkiye işçilerinin Ulusal Bağımsızlık, Barış, Demokrasi ve Toplumsal Kalkınma amacıyla İşbirliği yolunda verilen uğraşları destekleme kararlılığımızı ilan ediyoruz.

Kalıcı Barış, Demokrasi ve ülkelerinin Bağımsızlığı İçin mücadele yönünde işbirliği yapmaları ve aralarındaki tüm engelleri yıkmaları için Kıbrıs, Yunanistan ve Türkiye işçilerine çağrıda bulunuyoruz. "

Bildiri aşağıdaki örgütler tarafından İmzalandı:

- Kıbrıs İşçi Federasyonu (PEO)
- Devrimci Kıbrıslı Türk Sendika Federasyonu (DEV İŞ)
- Yunanistan inşaat İşçileri Sendika Federasyonu
- Türkiye Maden İşçileri Birlikleri (DİSK ve MADEN İŞ)
- Yunanistan İplik - Kumaş İşçileri Federasyonu
- Türkiye Savunma Sanaayi Çalışanları Birliği ile
- DİSK-HASDBR-TŞ

Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk sendikal örgütlerinin Kıbrıs sorununa yönelik uğraşları, 1995 Ocağında düzenlenen Pansiprian Sendikal Forum ile doruk noktasına ulaştı.

Forum, PEO, SEK, FASİDİ, TÜRK-SEN, DEV-TŞ ve KTAMS örgütlerinin insiyatifiyie düzenlendi ve bu örgütlerden başka ETİK, POED, GELMEK, OLTEK, POAS, DEOK, KOOPSEN, KTOOLOA, KTOEOS ve MPHS örgütlerinden 126 sendikacı katıldı.

Çalışmaları üç gün süren Forum'un sonuç bildirgesinde diğer konuların yanı sıra şunlar da vurgulanmakta:

"Kıbrıs sorununun çözümü Federal Demokrat bir sisteme, Doruk Antlaşmalarına ve Birleşmiş Milletlerin ilgili kararlarına dayanmalı. Sorunun çözümü ile, Uluslararası Çalışma Örgütü ve diğer Uluslararası Kuruluşların konvansiyonlarında yer alan ilkeler doğrultusunda, tüm İman Hakları ve Sendikal Haklar güvence altına alınmalı. Bunların hayata geçirilebilmesi İçin Federal Devlet'te tek bir Sosyal Sigorta Sistemi bulunmalı, maaş ve yövmiyeler için tek bir düzey olmalı, istihdam ve ödemelerde etnik köken, din, dil, ırk ve renge dayalı herhangi bir ayırıma yer verilmemeli, ve Kıbrıs 'in her yerinde özgür dolaşım ile özgür istihdam hakkı yaşama geçirilmeli."Sendikal örgütler ayrıca "Kıbrıs sorununa bir çözüm bulunana kadar toplumların barışması sürecini destekleme yükümlülüğünü de üstlendiler".

Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk sendikal örgütlerin, Kıbrıs sorununa yaşayabilir bir çözüm bulunması yönündeki temasları devam etmekte.

SONUÇ

Bu çalışma, Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türklerin yıllar ve asırlar süren barışçıl birlikteliğin kanıtı olan bir çok önemli belge (ki bunların büyük bir bölümü bugüne kadar yayınlanmamıştı) ve olayı gün ışığına getirmek için yapıldı. Ayrıca, bu çalışmanın bu belge ve olayların zaman aşımıyla unutulup kaybolmalarını engellemekte önemli katkısı olacak.

İnanıyoruz ki, bu çalışma, Kıbrıs için son derece büyük bir öneme sahip olan bu konuyla, Kıbrıslı Rumlarla Türklerin birlikte yaşaması konusuyla ilgilenenlere önemli ve yararlı bir kaynak teşkil edecektir.

Kitapta gördüğümüz gibi Kıbrıslı Rum ve Türk işçiler, işçi sınıfının Kıbrıs ekonomisinin çeşitli dallarında varlığını hissettirmeye başladığı yüzyılımızın ilk yıllarından itibaren, birlikte çabşıp sorunların çözümü için birlikte mücadele verdiler. 201i, 301u, 401ı ve 501i yıllar büyük özverilerle dolu bu ortak mücadeleden örneklerle doludur.

İşçi sınmnın mücadelesi Rum - Türk ortak mücadelesinin tek örneği değildir. Çiftçiler, küçük meslek sahipleri, ve Kıbrıslı Türklerin de bulunduğu diğer sektörlerde çalışanlar da ortak mücadeleler yürüttüler. Fakat Rum -Türk ortak mücadeleleri Kıbrıs İşçi Sınıfi ve Sendikal Hareketi ortaya çıkmadan önce de mevcuttu.

Burada sözü edilebilecek bir sürü örnekten biri de Kıbrıslı Rum ve Türk taşra insanlarının, sorunlarını görüştükleri ortak mitingleridir. Bunlardan biri 1910 yılında Solea, Marathasa, Tilliria sakinlerinin katılımıyla Leflca' da gerçekleşendi. O mitingde konuşmacılar arasında Lefkoşa milletvekilleri Th. Theothotu ile Şevki Bey de yer almış ve mitingle onaylanan kararda Hükümet'ten "katı ve haksız vergi sisteminin lağv etmesi" istenmişti.

Bu örneklerin çokluğuna rağmen, biz bu çalışmamızda, bugüne kadar yazılanları tamamlayacağı ve de gelecekteki araştırmalara yardımcı olacağı inancıyla, sadece İşçi Sınıfı ile onun Sendikal Hareketine değindik.

İki toplum arasındaki yıllar ve asırlar süren uyumlu ilişkiler, ve özellikle de işçi hareketi arasında oluşan bu muhteşem ortak mücadeleler, demin de belirttiğimiz gibi, yabancıların siyaseti, Türkiye'nin yayılmacı politikası ve de iki toplum İçinde de bulunan şovenizm ile büyük yara aldı. 19501i yıllarda başlayan ve günümüze dek devam eden trajik olaylar az önce sözünü ettiğimiz sebeplerden bağımsız değildir.

Kıbrıs İşçi ve Memur Sının, bugün, 19401ı yıllarla kıyaslanamayacak kadar İyi çalışma şartlan ve de yüksek yaşam standartlarına kavuşmuştur.

Bu büyük değişim İşçi Sınıfı ile Sendikal Hareketinin uzun ve zorlu mücadeleleri sayesinde olmuştur. Kıbrıslı Türklerin de bu değişime katkıları büyüktü ve birçok ke/ de kritik öneme sahipti.

Oluşan malum durum nedeniyle Kıbrıslı Türk işçi ve memurlar (ekseriyet oluşturan bazı durumlar dışında) uzun yıllardır Kıbrıslı Rum meslekdaşlanyla birlikle

çalışmamakta, kazanımları da onlarınkinden çok daha düşüktür, bunun sonucu olarak da yaşam standartları Kıbrıslı RumlarınkİnDen çok alt seviyelerdedir.

Bu durum, Birleşmiş Milletler kararlan İle Doruk Antlaşmalarına uygun olarak çözüleceğini dilediğimiz Kıbrıs Sorunu İle doğrudan bağlantılı olan ve de Kıbrıslı Türk işçi ve memurlara karşı yapılan büyük bir haksızlıktır.

Bu kitapta, çeşitli yollarla işçi mücadelelerinde aktif biçimde yer alan birçok kişiye ismiyle atıfta bulunuluyor. Bu insanların büyük bir bölümü bugün hayatta değildir.

Bu insanlara isimleriyle atıfta bulunmak, İşçi Sınıfının çıkarları için yapılan o mücadelelerdeki katkıları nedeniyle, onlara karşı bir namus borcudur bir anlamda. Aynı şey, o eski zorlu yıllarda İşçi Sınıfının mücadelesine katılan, büyük özverilerde bulunan ve bu kitapta isimleriyle anılmayan tüm Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türkler için de geçerlidir.

İnancımız odur ki, bu kitapta sözü edilen Kıbrıslı Rum ve Türk işçilerin ortak sorunlan, ortak mücadeleleri ve ortak Özverileri tüm Kıbns Halkına bir takım önemli mesajlar vermekte:

İlk olarak, ortak sorunlar işçileri etnik köken, din, dil ve ırktan bağımsız olarak mücadelelerde birleştirmektedir. Ve işçiler bu sorunların çözümü için, tüm engeller, zorluklar ve özveride bulunma gerekliliğine rağmen mücadele etmek zorundadırlar.

İkincisi, geçmişte olduğu gibi gelecekte de aynı Kıbrıs topraklarında yaşayacak olan Kıbnslı Rumlar ve Kıbrıslı Türkler, aynı sorunlarla karşı karşıya olacaklar ve bunların çözümü için de kaçınılmaz olarak ortak mücadelelere yönelecekler, ve

Üçüncüsü, yaşamın kendisi, iyi niyetli ve bu ülkeyi seven, onun için acı çeken ve gerçekten ilgilenen her Kıbrıslı Rum ve Kıbnslı Türk'e göstermiştir ki, Kıbrıs'ın ve Halkının geleceğinin güvenli, istikrarlı, mutlu ve banşçıl olmasının yolu İki toplumun birlikteliğinden ve aralarında uyumlu ilişkilerden geçmektedir -geçmelidir.

EKLER

TABLO l

1933 - 1958 DÖNEMİNDE KIBRISLI TÜRK İŞÇİLERİN ÇEŞİTLİ PSE

EKLER
TABLO l
1933 - 1958 DÖNEMİNDE KIBRISLI TÜRK İŞÇİLERİN ÇEŞİTLİ PSE PEO SENDİKAL ORGANLARINA SEÇİMİ

Örgüt / isim	Adres	Yas	Seçim yılı	Mevki
PEO & Bölüm Kurulları				
Mehmet Emin Hilmi	Lcfkosa	26	1946	PEO G. Kurul Üyesi
Ahmet S ad İ	Om örfi t a	41	1952	"
Mustafa Ali	Limasol	39	1955	LL
Ferit Uray	I.efkosa	25	1955	"
Reşvan Mustafa	Magusa	31	1956	"
Mehmet Mehmet	Magusa	24	1955	"
Nurettin Sderoğlu	Potamya	26	1958	44
Reşvan Mustafa	Magusa	30	1955	Magusa Böl. Kurul Üyesi
Hasan İbrahim	Magusa	26	1955	-f
Mehmet Tavukçu	Limasol	32	1955	Limasol Böl. Kurul Üyesi
Mustafâ Ali	Limasol	42	1958	LL
Ali Hasan	Larnaka	33	1954	Larnaka Böl. Kurul Üyesi
Hüseyin Şermi	Larnaka	31	1958	"
Mehmet F.ray	Larnaka	23	1958	"
Mustafa Burhan	Baf	46	1955	Baf Böl. Kurul Üyesi
inşaat & Tahta işçileri Sendikası				
Hilmi İzzet	T.jmasol	50	1954	Limasol Böl. Kurul Üyesi
Ditaver Nazır	Aya Var vara	34	1955	Baf Böl. Kurul Üyesi

Mustafa Beh rain	Baf	46	1955	Baf Böl. Kurul Üyesi
Mustafa Osm an	Lİmasol	41	1955	Limasol Böl. Kurul t İyesi
Yusuf Bekir	Lurucina	34	1955	Lurucina Şube Kurul Sekr.
Esat Yusuf	Lurucina	25	1955	Lurucina Şube Kuru! Vezn.
Bekir Ali	Lurucina	34	1955	Lurucina Şube Kurul Tahsil d.
Besim Şevki	Mutayaka	24	1955	Mulayaka Şube Kurul Sekr.
Salim Niyazi	Mutayaka	26	1955	Mutayaka Şube Kurul Vezn.
Kaymak Mehmet	Mutayaka	26	1955	Mutayaka Şube Kurul Talisi id.
Ömer Mehmet	Lefkoşa	24	1956	inşaat Send. G. K. Üyesi
Hasan Arif	Lurucina	24	1956	Lefkoşa İnş. Send. Kuru! Üyesi
Dilaver Nasır	Aya Varvara	35	1956	[illegible]
Aziz Hasan	Dali	23	1956	Daü Şube Kurul Üyesi
Osrnan Rüştem	Lurucina	27	1956	Lurucina Şube Kurul Üyesi
Mulîa Mulladayı	Lurucina	61	1956	[illegible]
Hüseyin Kulea	Lurucina	51	1956	[illegible]
Kemal Osman	Akak i	28	1956	Akaki Şube Kurul Üyesi
Selçuk Hasan	Mutayaka	23	1956	Mutayaka Şube Kurul Üyesi
Kaymak Mehmet	Mulayaka	27	1956	Mutayaka Şube Kurul Sekr.
Tevfik Besim	Mutayaka	31	1956	Mutaya Şube Kurul Üyesi
Mehmet Müllayim	Lefkoşa	23	1957	İnşaat Send. G.K. Üyesi
Kemal 1 f alil	Lefkoşa	22	1957	İnşaat Send. Letkoşa Kurul Üyesi
Mehmet Halil Ramadan	Potamya	23	1957	it
Ali Menteş	Lefkoşa	22	1957	[illegible]
Kemal Süleyman	Lurucina	22	1957	Lurucina Şube Kurul Sekr.

İsmail îttali	Lurucina	44	1957	Lurucina Şube Kurul Üyesi
Yusuf Mıılla	Lurucina	45	1957	^
Ali Mehmet	Arğaki	39	1957	Arğaki Şube Kurul Üyesi
Hasan Cemal	Arğaki	21	1957	<t
Ali Mehmet	Mutayaka	32	1957	Mutayaka Şube Kurul Sekr.
Besim Şevki	Mutayaka	27	1957	Mutayaka Şube Kurul Vezn.
Ali Ahmet	Mutayaka	40	1957	Mutayaka Şube Kurul Üyesi
İsmail İslini	Tremetuşa	28	1957	Tremetuşa Şube Kurul Üyesi
Derviş Masar	Pirga	33	1957	Pirga Şube Kurul Üyesi
Tahir Kiyazim	Kukla	32	1957	Kukla Şube Kurul Üyesi
Mehmet Mülayim	Lefkoşa	23	1958	İnşaat Send. G.K. Üyesi
Niyazi İsmail	Lefkosa	28	1958	Lefkoşa Şube Kurul Üyesi
Mehmet Eryiğit	Larnaka	22	1958	Larnaka Şube Kurul Üyesi
Ali Ahmet	Arğaki	40	1958	Arğaki Şube Kurul Üyesi
Hasan Osrnan	Yenağra	51	1958	Yenağra Şube Kurul Üyesi
Hasan Ali	Strogilo	30	1958	Strogilo Şube Kurul Üyesi
Om er Ahmet	Strogilo	34	1958	Strogilo Şube Kurul Üyesi
Mehmet Münir	Pirga	47	1958	Pirga Şube Kurul Üyesi
Hasan Hasan	Timi	23	1958	Timi Şube Kurul Üyesi
Hükümet & Ordu isçileri Sendikası				
Ahmet Sadi	Om ör fi ta	33	1953	Hük. & Ordu Çal- Y.K Üyesi
Ali Özgür	Lefkoşa	33	1953	LL
Ali Hüseyin	Mandria	35	1953	Baf Hük. Çal. Kurul Üyesi
Şevket Cemal	Aredyu	27	1954	Hük. & Ordu Çal. Y.K Üyesi

Kemal Burundyu	Limasol	37	1958	Limasol Hük. Çal. Kurul Üyesi
Mehmet Etli cm	A. Polemidya	24	1958	"
Adem Sami	Gönyeli	40	1955	Hük. & Ordu Çal. Y.K Üyesi
Hüseyin Biyal	Larnaka	30	1955	"[illegible]
Sait Ömer	Larnaka	30	1955	"
Mehmet Mustafa	Ornorfita	29	1955	[illegible]
Süleyman Hasan	Larnaka	30	.1954	Larnaka Hük. &Ordu Çal. Send. Veznedarı
Sadık Ömer	Onıorfita	27	1954	Lefkosa Hük. & Ordu Çal. Send. Üyesi
Şevket Cemal	Aredyu	25	1954	Hük. & Ordu Çal. Send. Üyesi
Hüseyin Elmas	Limasol	51	1954	"
Tekstil & Ayakkabı İşçileri Sendikası				
Hüseyin Tahir	Lefkosa	25	^1933	Lcfkoşa Send, Kurul Üyesi
Ahmet Halil Hoca	Lefkosa	25	1935	-t
Ali Mustafa Mavros	Letkoşa	25	1936	[illegible]
Mustafa K em a!	Lefkoşa	27	1937	tt
Galip Mulla Hasan	Lefkosa	26	1939	^s
Osman Zeki	Lefkosa	25	1940	tt
Cemal Ahmet	Lefkosa	26	1941	[illegible]
Kamil T un çel	Lefkosa	30	1956	Tekstil & Ayakkabı Send. Y.K Üyesi
Hulusi Çağlar	Lefkosa	36	1956	Lefkosa Send. Kurul Üyesi
Kamil Ahmet	Lefkosa	25	1956	*

Abdullah Karalın	Kasaba	36	1956	Tekstil & Ayakkabı Send. Y. K. Üyesi
Ali Hasan	Larnaka	42	1956	^
Yusuf Ali	Larnaka	27	1956	"
Hulusi Çağlar	Lefkoşa	25	1956	Lefkoşa Send. Kurul Üyesi
Kamil Şükrü	Lefkoşa	27	1954	Tekstil & Ayakkabı Send. Y. K. Üyesi
Mustafâ Tahir	Lefkoşa	40	1954	(4
Ahmet Ali	Limasol	24	1954	Limasol Send. Kurul Üyesi
Ali Cevat	Lefkoşa	23	1955	Lefkoşa Send. Kurul Üyesi
Ferit Uray	Lefkoşa	23	1958	Tekstil & Ayakkabı Send. Y.K. Üyesi
Halil Çağlar	Lefkoşa	26	1958	Lefkoşa Send. Kurul Üyesi
Hasan Şevki	Limasol	35	1958	Limasol Send. Kurul Üyesi
Makine & Elektrik Teknisyenleri Sendikası				
Mustafa Hasan	Lefkoşa	24	1955	Send. Y.K. Üyesi
Kamil Ali	Lefkoşa	24	1955	Lefkoşa Send. Kurul Üyesi
Kemal Ali	Larnaka	29	1955	Larnaka Send. Kurul Üyesi
Ulaştırma & Liman İşçileri Sendikası				
l la san *Rıfat*	Limasol	25	1955	Limasol Send. Kurul Üyesi
Arif Hulusi	Limasol	23	1955	t*
Salih Osman	Magusa	31	1955	Magusa Send. Kurul Üyesi
Salih Hüseyin	Lefkoşa	35	1955	Lefkoşa Send. Kurut Üyesi
Şakir Mustafa	Limasol	24	1954	Limasol Send. Kurul Üyesi
Ali Hasan	Larnaka	29	1953	Larnaka Send. Kurul Üyesi
Ekrem Mehmet	Limasol	30	1958	Limasol Send. Kurul Üyesi
Mehmet Ali	Baf	46	1958	Baf Send. Kurul Üyesi

Mustafa Ali	Limasol	46	1958	Limasol Send. Kurul Üyesi
Ekrem Ahmet	Limasol	30	1958	Limasol Send. Kurul Üyesi
Ali Elmas	Limasol	39	1955	Limasol Send. Kurul Üyesi
Mehmet Tavukçu	Limasol	32	1955	Limasol Send. Kurul Üyesi
Tanm & Orman isçileri Sendikası				
Kamil Yusuf	Trahoni	34	1958	Limasol Send. Kurul Üyesi
Ham i t Zuper	Koloş	23	1958	Koloş Şube Kurul Üyesi
Mehmet Cema)	Pİskopu	34	1958	Pİskopu Şube Kurul Üyesi
İstin Cahit	Pİskopu	41	1958	Lt
Kamil Yusuf	Trahonİ	31	1958	Trahoni Şube Kurul Üyesi
Kemal Mustafa	Koloş	38	1958	Koloş Şube Kurul Üyesi
Ayhan Derviş	Pİskopu	25	1955	Pİskopu Şube Kurul Üyesi
Rebial Niyazi	Trahoni	30	1955	Trahoni Şube Kurul Üyesi
Raşit Cemali	Kotoş	30	1955	Kotoş Şube Kurul Üyesi
Hüseyin Hu sn i	Alarnino	36	1955	Alamino Şube Kurul Üyesi
Tazİp Ömer	Magusa	31	1949	Magusa Send. Kurul Üyesi
Emin Hasan	Magıısa	40	1949	LL
Mustafa Hüseyin	Magusa	28	1949	LL
Maden İşçileri Sendikası				
Reşvat Emin	Mavrovuni	31	1939	Mavrovuni Send. G. Tahsildar
Yahya Hasan	Mavrovuni	27	1939	Mavrovuni Send. Tahsildar Yrd.
Mehmet Şevki	Mavrovuni	30	1939	^t
Salih Afi	Mavrovuni	32	1939	Mavrovuni Send. Kurul Üyesi
Şefik Ahmet	Mavrovun i	37	1939	*1

Mustafa Ahmet	Mavrovuni	49	1939	"
Hüseyin Hilmi	Ma vr ovun i	40	1946	"
Nejat Mullahasan	Mavrovuni	35	1946	"
Vehbi Hasan	Mavrovuni	37	1946	"
Yusuf Mustafa	Mavrovunİ	50	1945	"
İrfan Süleyman	Mavrovuni	40	1945	"
Hüseyin Hilmi	Mavrovuni	29	1945	"
Otel & Eğlence Yerleri Çalışanları Sendikası				
Kamil Yusuf	Trahoni	51	1955	Limasol Send, Kurul Üyesi
Hal it Şükrü	Koloş	30	1955	ü
Mehmet Hasan	Koloş	47	1955	"
Magusa Belediye Çalışanları Sendikası				
Salih İbrahim	Magusa	34	1958	Magusa Send, Kurul Üyesi
Larnaka Belediye Çalışanları Sendikası				
Ustan Kulai	Larnaka	25	1958 ^	Larnaka Send. Kurul Üyesi
Lefkosa Berber Çalışanları Sendikası				
Ahmel Hayat	Lefkosa	23	1955	Lefkosa Send, Kurul Üyesi
Piroi Muhtelif İşçiler Sendikası				
Zafer Hacıbey	Potamya	27	1950	Piroi Send. Kurul Üyesi
Mustafa Osm an	Potamya	21	1950	**
Turgut Osman	Geımğra	30	1954	"
Potamya Muhtelif işçiler Sendikası				
İbrahim Musa	Potamya	32	1954	Potamya Send. Kurul Üyesi
Mustafa Ram adan	Potamya	20	1955	-"-
Saffet Hacıosman	Potamya	34	1955	'•
Larnaka Muhtelif işçiler Sendikası				
Yusuf Ali	Larnaka	27	1954	Larnaka Send. Tahsildarı
Hüseyin Şermi	Larnaka	31	1954	Larnaka Send. Kurul Üyesi
İbrahim Mustafa	Larnaka	28	1954	"
Larnaka Ay Todor Muhtelif İşçiler Sendikası				
İbrahim İbrahim	Ay Todor	57	1955	Ay Todor Send. Veznedarı
Osman Necati	Ay Todor	42	1955	Ay Todor Send. Tahsildarı
İsmail Recep	Ay Todor	40	1955	Ay Todor Send. Kurul Üyesi
Ethem Bayram	Ay Todor	35	1955	'h

TABLO 2

KIBRISLI RUM VE KIBRISLI TÜRK İŞÇİLER BİRLİKTE HAPİSE ATILDILAR

	îsîm	*Hapis Süresi*	
1	Haralambos Mimis	24	Ay
2	Ali Mehmet Zeybek	24	"
3	Savaş Purupuras	24	J
4	Georgios Arauzos	24	kk
5	Leonidas Ağapîu	24	ü
6	Dimitris Kaçais	12	"
7	Georgios Ladiastis	12	LL
8	Hasan Ali Politis	12	«
9	Mehmet Kattos	12	, \
10	Nikolaos Panayotu	12	ıı
11	Hrisanthos Hrisloforu	12	"
12	Salih Halil	12	u
13	Panayolis Kokkinos	9	ü
14	Avraam Hristu	8	u
15	Ahmet Emin Paspalli	6	« C
16	Dimitris Pitsilos	6	ih
17	Periklis Hristodulu	6	Ci
18	Georgios Kondemeniotis	5	";";
19	Haralambos Palmas	5	kk
20	Andreas H. Kokkinos	4	ıı

21	PolivİS Muyasis	4	hl
22	Kostas Agathokli	4	ik
23	Gcorgios Petru	4	ii
24	Yannakos Stefanu	4	ŁŁ
25	Kiriakos Yakumi	4	•"
26	Anna Adam u	4	11
27	Melis Kuzupis	4	it
28	Andreas Haralamhus	4	(i
29	Efstathios Stefanu	3	44
30	Süleyman Kulumas	3	11
31	Hüseyin Kulumas	3	ht
32	Kipros Georgiu	3	11
33	Kostas HİppIs	3	((
34	Dimitris Kasinos	3	4i
35	Mehmet Hüseyin Miksis	3	il
36	Ahilleas loannu	3	11
37	Hristos Georgiu	3	``
38	Kleopas Nikola	3	ti
39	Raif Muşta ta	3	"'
40	Rauf Mehmet	3	tt
41	Süleyman Hüsnü	3	LL
42	Yannis Kiryaku	3	ii
43	Stilianos NİkoIa	3	ii
44	Hüseyin Mehmet	3	ii.
45	Kiryakos MihaİI	3	LL

46	Florencos Milıail	2	st
47	Mehmet Ali Kahraman	2	ı.ı.
48	Hristaliu Mihaİl	2	ıl.
49	Bftihia Mihail	2	lL
50	Marianna Yannî	2	u
51	Theopisli M. Katnpiti	2	`ı.
52	Katerina Hristodulu	2	→•;
53	Arîslodimos Pandeli	2	kk
54	Eleni Bvangelu	2	u
55	Kalliopi Yangu	2	n
56	Haritos Adamu	2	ü
57	Adamos H. Kauros	2	ü
58	Mihail Hristodulu	2	kh
59	Kalliopi Peyasi	2	l L
60	Despina Mihail	2	ü
61	İzzet Kahveci İzzet	2	ü
62	Loizos Angeli Varatos	1	tt
63	Nalhanail Mavroskufıs	1	ıı.
64	Ycoryios Kacamis	1	û
65	Aristodirnos Stavrinu	1	£f
66	Savaş Hacikosti	6	Hatta
67	Stillis Nikola	21	L -L
68	Kemal Hilmi	21	LL
69	Mehmet Kara Hüseyin	15	L. L.
70	Kara Hasan Mercan	15	LL

71	Anna Hristodulu	15	*i.*
72	Eleni Manoli	15	44
73	Eleni Filipu	15	*a*
74	Maria Thrasivulu	15	ti
75	Kleanthis Stilli	15	ü
76	Hambis Nikola	15	44

BİLDİRİ - ÇAĞRILAR

Sorunlarının çözümü için Kıbrıslı Rum ve Türk işçi ve memurlar bir çok kez greve gittiler. Bu grevler ortak gre\ komiteleri veya ilgili sendikaların veya Sendikal Federasyonların kurulları tarafından yürütülüyordu.

İşçilerin bilgilendirilmesi ve seferber edilmesi için Rumca ve Türkçe'de yazılan ve binlerce basılan ortak bildiriler hazırlanıyordu.

Aşağıda yer verdiğimiz broşürler ortak komitelerin, sendika \e federasyonların hazırladığı bildirilerden bazı örnekleri teşkil ediyor.

Πρός τούς 'Απεργούς Μεταλλείου Λίμνης

Συνάδελφοι,

Κατεβαίνομεν σήμερα σ' ένα άγῶνα δίκαιον καί ή κοινή γνώμη είναι μαζί μας.

Είναι καιρός νά δείξωμεν τήν άλληλεγγύην άναμεσά μας, καί ν' άποδείξωμεν σ'' αύτούς πού τρώγουν τόν ίδρῶτα καί τό αίμα μας ότι ἔχωμεν νεῦρα καί δύναμη νά ύποστηρίξωμε τά δίκαιά μας.

Μή ξεχνᾶτε τά βασανιστήρια πού ύπεφέραμε.

Μή ξεχνᾶτε τόν βάρβαρον τρόπον πού μάς μεταχειρίζονται.

Μή ξεχνᾶτε τά 2]- πού πληρωνόμαστε.

Δέν ζητοῦμεν τίποτε άλλο παρά τό δίκαιό μας.

Δέν θά έπιτρέψωμε στό μέλλο νά μάς διώχνουν άπό τήν δουλειά ὅταν ζητοῦμεν ἕνα κομμάτι ψωμί περισσότερο.

Ἡ 'Απεργιακή 'Επιτροπή πιστή στίς έντολές πού τῆς δώσετε θ' άγωνισθῆ μέχρι τέλους μέ τή δική σας συνεργασία καί τήν ύποστήριξι διά τήν πραγματοποίηση τῶν δικαίων αίτημάτων μας.

Οί έργάτες συναδέλφοι μας ὅλης τῆς Κύπρου έντός όλίγου θά τεθοῦν παρά τό πλευρόν μας.

Συσπειρωθῆτε καί ύπακούετε στήν 'Απεργιακή σας 'Επιτροπή.

1.1.1917

ΑΠΕΡΓΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τύποις Κ. Δ. ΧΑΜΠΙΛΟΥΡΗ—Πάφος

"Limni" Maden Ocağı Grevcileri Tarafına

ARKADAŞLAR,

Bu gün haklı bir savaş açıyoruz ve efkârı umumiye bizim tarafımızdadır.

Zaman geldiki aramızdaki elbirliğini göstererek, terimiz ile kanımızı içen kimselere gösterelim ki haklarımızı müdafaa etmek için lâzım gelen sinir ve kuwet bizde vardır.

Çektiğimiz işkenceleri unutmamalısınız. Bizi kullandıkları barbar tarzı unutmamalısınız.

2 şilin gündeliğimizi unutmamalısınız. Bir lokma ekmek fazla istediğimizde bizi işten koğmalarına bundan sonra müsaade etmiyeceğiz.

Grev Komisyonu sizin teşriki mesainizle kendinize havale ettiğ niz vazifeye sadık kalarak haklı taleblerimiz elde edilinceye kadar hiç durmadan savaşacaktır.

Pek yakında bütün Kıbrıs ameleleri arkadaşlar, tarafımıza katılacaktır.

Birleşiniz ve Grev Komisyonunuzu dinleyiniz.

GREV KOMİSYONU.

BİRLİK MATBAASI

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΡΥΧΩΝ ΤΗΣ Κ.Μ.Ε.

Η Κυπριακή Μεταλλευτική Εταιρεία δι' εξώφυλλου ανακοινώθηκε προ μιάς φιλόδοξον εις πολλά χωριά την 28/11/1948, αναφέρει ότι:

α) Πολλοί εργάτες της ΚΜΕ έδειξαν ενδιαφέρον να ξαναπέρασουν στη δουλειά τους.

β) Η ΚΜΕ δεν έχει πρόθεση να διακοπούν περαιτέρω με τις συνεχείς μας πάνω από εξήντα, και

γ) Η Εταιρεία δε σκοπεύει στις εργασίες της όπως εκ των έργων της ενθαρρύνει να ξαναπέρασουν νέοι νεαροί εργαζόμενοι.

Τα πιο πάνω ανακοινώθηκαν στο δοθέν εξαπατήρες την Κοινήν Γνώμην και να παρασιάσει τους Μεταλλωρύχους ότι εδικαιώθη η ΚΜΕ ως τους εκφοβισμούς της στις εργασίες της, ενώ αυτά δημιουργεί δυσάρεστον θέσιν και δυσάρεστον θέσιν διά τους απεργούς. Η απεργιακή επιτροπή δημοσιεύει δεύτερη φορά πληροφορεί τους εργάτες και είναι αναφαιρετόν ότι ΜΗ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ ΣΤΙΣ ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΗΣ Κ.Μ.Ε., εκτός εάν αύτη ικανοποιήσει τα αιτήματά της.

Η θέσιν της ΚΜΕ ότι δεν προτίθεται να διαπραγματευθεί μαζί με τις συνεχείς μας πάνω από εξήντα ημερών δεν φαίνεται να δικαιώνει την στάσιν των Συντεχνιών μας. Οργανώσεων για την εξυπηρέτησιν και ανάπτυξη της ξένης Αμερικανικής σήτης Εταιρείας. Η απεργιακή επιτροπή-διαπίστωσε με την ΚΜΕ διαφορά ότι είναι πάντοτε έτοιμη για περισσότερο διαπραγματεύσεις με την Διεύθυνση της ΚΜΕ. Επ' αυτού δημοσιεύει συνεχίζει η σημερινή αδιάλλακτη στάση της Εταιρείας, η απεργιακή επιτροπή μαζί με όλους τους μεταλλωρύχους θα συνεχίσουν τον αγώνα τους μέχρι του εξαναγκάσουν τη Διεύθυνση της ΚΜΕ δεν μόνο να διαπραγματευθεί με τις Συντεχνίες μας, αλλά και να ικανοποιήσει τα δίκαια αιτήματά μας.

Η ΚΜΕ αισιοδοξεί διότι πιστεύει ότι οι εργάτες της ή οποιαδήποτε άλλος εργάτης στην Κύπρο θα πάλευε να υποταχθεί στις βουλιές της κάτω από τους προηγούμενους όρους δουλειάς, που απαίσιους πάντα, εξευτελισμό και ύποφωνιά. ΚΑΝΕΝΑΣ ΑΠΕΡΓΟΣ ΤΗ ΑΛΛΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ ΔΕ ΘΑ ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΣΤΙΣ ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΗΣ Κ.Μ.Ε. εφ' όσον αυτή αρνείται τη διαπραγμάτευση των αιτημάτων των εργατών της.

Η απεργιακή επιτροπή καλεί όλους τους Μεταλλωρύχους και γενικά όλους τους εργάτες να μη έβαζαν πάνω από διάφορα ενδιαφέροντα. Δικαιώνεται, τις διάφορες διαδόσεις των προκλήσεων της ΚΜΕ ή οι διάφορα παραπλανητικά και διαστρεβλωτικά δημοσιεύματα, άλλο ως τώρα τουλάχιστον τακτικά τα συντεχνιακά συσκοτίζεται και τις συνεχιζόμενες ενέργειες.

Μεταλλωρύχοι!

ΜΗΝ ΓΕΛΑΣΕΤΕ να επιστρέψετε στις δουλειές της ΚΜΕ χωρίς διάφορα και έναλλαγή των συντεχνιακών σας εργατόκαιρα.

Εργάτες και Αγρότες της Κύπρου.

ΜΗΝ ΠΑΨΕΤΕ ΑΣΕΤΕ την πρωτοβουλία της ΚΜΕ για δουλειά γιατί σ' αυτήν αυτή φορά θα βρήκε μιάν κάλυψη πάνω και εξαθλίωση.

ΜΑΚΡΥΑ ΛΟΙΠΟΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΙΝΩΤΑΥΡΟ ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ. Ενισχύσατε όλοι όσοι με περισσότερο φανατισμό τον δίκαιο αγώνα των μεταλλωρύχων.

ΖΗΤΩ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΡΥΧΩΝ ΤΗΣ ΚΜΕ

Η ΑΠΕΡΓΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΚΟΣΜΟΣ» Ι. Χ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

K. M. Ş. Madencilerinin grev hey'eti tebliği.

26.1.48 tarihinde Kıbrıs Madenler Şirketinin neşrettiği bir çok köylere yayıladığı tebliğde bildiriliyor ki :-

(a) K. M. Ş. nin bir çok işçileri işlerine dönmek için müracaat ettiler.

(b) K. M. Ş. İşçi Birlikleriyle dilekçeleri müzakere edecek tatbik etmek niyetinde değildir.

(c) Şirket ESKİ ŞARTLARLA işe dönmek istiyen işçileri işe kabul edecektir.

Yukarıdaki tebliğ halkın umumi efkârını kuvvetmek, Madencilerin K. M. Ş nin teklifleri prensiplerini güdümek ve madene işlerine dönmek maksadiyle neşredilmiştir. Halbuki bu doğrudan doğruya yalan ve grevi kırmak maksadiyle yayılmıştır. Grev Hey'eti bildirir ki bütün grevcilerin Birliklerine emniyetleri vardır ve istekleri yerine getirilmedikçe K. M. Ş İŞLERİNE DÖNMEMEGE kadar vermiş bulunmaktadırlar.

K. M. Ş nin, istekleri Birliklerle müzakere etmek niyetinde olmadığını işaret etmesi, bu yıkılmaz Amerikan Şirketinin işçi teşkilatlarının ve işçi aleyhindeki siyasetinin değişmediğini bir defa daha göstermektedir. Grev heyeti K.M.Ş. nin aksine olarak—K.M.Ş Müdürlüğü ile istekler hakkında müzakere etmeğe daima hazır olduğunu bildirir. Madenki Şirket inatçı davranışına devam eder, Grev hey'eti ve bütün işçiler, K. M. Ş. Müdürlüğü, Birliklerimizle müzakereye girişip hakkı ve isteklerimizi kabul edilmiye kadar, mücadelemize devam edeceğiz.

K. M. Ş. işçilerinin veya başka herhangi bir Kıbrıs işçisinin eski şartlar altında kendisinin işlerine gideceğini zannediyorsa yanılır. Madenki işçilerinin isteklerini vermekten imtina eden HİÇ BİR İŞÇİ VEYA BAŞKA BİR İŞÇİ K. M. Ş. İŞLERİNE DÖNMİYECEKTİR.

Grev hey'eti yapılan işçi aleyhindeki neşriyata, K.M.Ş. idarelerinin söylediklerine ve madenki karargâhın propaganda neşriyatına inanmamalarını ve fakat daima Birlik talimatlarına ve kararlarına dikkat etmelerini bütün Madencilere ve işçilere tavsiye eder.

Madenciler :

Birlik teşkilâtsızsın karşısında kalmadan KARŞI K.M.Ş. işlerine gitmeyiniz.

Kıbrıs İşçi ve Çiftçileri :

K. M. Ş. inde iş olmak için o tarafa gitmeyiniz ; çünkü Orada olmak yerine, açlık ve sefalet bulacaksınız.

NETİCE OLARAK MADEN HAVZASINDAN UZAGA GİDİNİZ.

Değiniz madencilerin haklı mücadelesini destekleyiniz.

Yaşasın K.M.Ş. Madencilerinin mücadelesi.

K. K. Ş. MADENCİLERİ GREV HEY'ETİ.

ΕΡΓΑΤΡΙΕΣ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΟΛΕΣ ΣΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ

Συναδέλφισσες,

Τὸ Παγκύπριον Συλλαλητήριον τῶν ἐργατριῶν ποὺ θὰ γίνει στὶς 25 τοῦ Σεπτέμβρη, στὶς 10 τὸ πρωὶ στὸ Κινηματοθέατρον «ΓΟΓΙΛΛ» Λευκωσίας ἔχει γιὰ σᾶς μεγάλη σημασία.

Τὸ συλλαλητήριον θὰ συζητήσει τὸ πρόβλημα τῆς προστασίας σας ὅταν ἀρρωστήσετε, τὸ πρόβλημα τῆς προστασίας τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν, τὸ πρόβλημα τῆς ἴσης πληρωμῆς μὲ τοὺς ἄνδρες γιὰ ἴση δουλειά, θὰ συζητήσει τὸ πρόβλημα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου γιὰ τὸν καθορισμὸν ἑνὸς λογικοῦ μεροκαμάτου καὶ μερικὰ ἄλλα προβλήματα ποὺ ἔχουν μεγάλη σπουδαιότητα γιὰ κάθε ἐργάτρια τῆς Κύπρου.

Συναδέλφισσες,

Μὴν ἀπουσιάσετε ἀπὸ αὐτὸ τὸ Συλλαλητήριον. Ὅπου καὶ νὰ δουλεύετε, ὁποιο ἐπάγγελμα καὶ ἂν ἐξασκεῖτε πρέπει νὰ πάρετε μέρος στὸ Συλλαλητήριον. Ὅλες μαζὺ νὰ διακηρύξετε καὶ νὰ διεκδικήσετε τὰ δικαιώματα καὶ τὰ συμφέροντα ποὺ σᾶς ἀνήκουν.

Σεπτέμβρης, 1955.

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΕΡΓΑΤΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ

Τύποις «ΛΑΪΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ», Λεμεσός

KIBRISLI KADIN İŞÇİLER !..

HEPİNİZ DE KIBRIS TOPLANTISINA GELİNİZ !!

Hemşireler,

25 Eylül, Pazar günü ö. e. saat 10 da Lefkoşada «ROYAL» Sinemasında yapılacak olan Kadın İşçilerinin Kıbrıs toplantısı sizin için çok ehemmiyetlidir.

Bu toplantıda, hasta olduğunuz zaman himaye olunmanız, dul kadınların ve öksüz çocukların himaye olunmaları, erkeklerin yaptığı aynı işi yapan kadın işçilerin aynı yevmiyeyi ödenmeleri, makûl bir yevmiye tayin eden Kanun konması ve bunun gibi Kıbrıs kadın işçileri için çok ehemmiyeti olan diğer meseleler de müzakere edilecektir.

Hemşireler,

Bu toplantıdan, geri kalmayınız. Nerede işlerseniz işleyiniz, hangi san'atta olursanız olunuz, bu toplantıya mutlaka geliniz.

Hepiniz de beraber faaliyete geçerek menfaatlarınızı elde ediniz.

Eylül: 1955.

KIBRIS KADIN İŞÇİLER TOPLANTISI
ORGANİZE HEYYETİNDEN

Ofset 12 - 18, Tel. 2892, Ankara

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΗ
ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΤΗΣ Κ.Μ.Ε.

Ἐργάτες ὅλης τῆς Κύπρου,
Βιομηχανοτεχνίτες, Χειροτεχνίτες,
Ἄλλοι καὶ Ἐπάγγελμα,

Οἱ ἐργάτες τῆς ΚΜΕ κατεβαίνουν αὔριο ΠΕΜΠΤΗ 27.10.55 σὲ γιὰ 24ωρη γενικὴ ἀπεργία, γιὰ νὰ διασφαλισθοῦν κατὰ τῆς παραβάσεως τῶν συλλογικῶν τους ἐλευθεριῶν καὶ κατὰ τῆς κυβερνητικῆς ἀδιαφορίας τοῦ ἐκβιασμοῦ τῆς ΚΜΕ καὶ γενικὰ τῶν ἀντισυνταγματικῶν ἐργοδοτῶν στὴν ἐπίθεσή τους κατὰ τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν.

Οἱ ἐργάτες τῆς ΚΜΕ ἐξήγησαν τὴν διάβαση καὶ τὴν ἀλληλεγγύη μας. Ἡ Παγκύπρια Ἐργατικὴ Ὀμοσπονδία (ΠΕΟ), ἡ Συνομοσπονδία Ἐργατῶν Κύπρου (ΣΕΚ) καὶ ἡ Τουρκικὴ Συνεργατικὴ Ὀμοσπονδία ἀνεφώνησαν νὰ δώσουν συμπαράσταση στοὺς ἐργάτες τῆς ΚΜΕ κάθε ἄλλη καὶ ὁλικὴ ἐνίσχυση. Οἱ τρεῖς Ὀμοσπονδίες ἀνακοίνωσαν στὴ ἔκκληση τῶν ἐργατῶν τῆς ΚΜΕ: ΔΕΝ ΘΑ ΣΑΣ ΑΦΗΣΟΥΜΕ ΜΟΝΟΥΣΙΟΥΣ !

Ἡ ΠΕΟ, ἡ ΣΕΚ καὶ ἡ Τουρκικὴ Συνεργατικὴ Ὀμοσπονδία καλοῦν ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἐργάτες καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Κύπρου σὲ γιὰ γενικὴ πατριωτικὴ ἀπεργία συμπαθείας αὔριο ΠΕΜΠΤΗΝ, ἡ ὁποία θ' ἀρχίσει ἀπὸ τὶς 11 τὸ πρωΐ. Ὅλοι οἱ ἐργάτες καὶ ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι τῆς Κύπρου, ἀνεξαιρέτως ἐθνικότητος εἶς τὴν ὁποίαν ἀνῆκουν καλοῦνται νὰ διαδηλώσουν μὲ τὴν ΤΕΤΡΑΩΡΗ ἀπαρχή τους ἀπὸ τὴν ἔκταση τὴν ἀλληλεγγύη τους πρὸς τοὺς ἐργάτες τῆς ΚΜΕ, τὴν διαφυτορίαν τους διὰ τὴν ἐργοδοτικὴ αὐθαιρεσία καὶ διὰ τὴν Κυβερνητικὴν ἀδιαφορίαν.

Ἐργάτες καὶ Ὑπάλληλοι ὅλης τῆς Κύπρου,

Οἱ συνδικάτα τῆς ΚΜΕ ἀγωνίζονται γιὰ τὰ συμφέροντα ἐργατικὰ δικαιώματα, τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας. Ἂν ἡ ΚΜΕ ἀφεθῇ ἀνεύθυνη νὰ παραβιάζει αὐτὸ τὸ δικαίωμα 1500 ἐργατῶν, καὶ τὸ δικό σας δικαίωμα διατρέχει σοβαρὸν κίνδυνο. Οἱ ἐργάτες τῆς ΚΜΕ πρέπει νὰ νικήσουν ! Οἱ ἐργάτες τῆς ΚΜΕ πρέπει ν' ἀποκτήσουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ! Ἡ ἀξέχαστη συνεργία ἐργατῶν ΚΜΕ πρέπει νὰ στηριχθῇ καὶ ν' ἀναγνωρισθῇ !

Ἂς σκεφθοῦμε ὅλοι σοὺς ἐργάτες τῆς ΚΜΕ ἕνα μήνυμα ἀλληλεγγύης κι' ἐμψύχωσης : Ἐργάτες τῆς ΚΜΕ ! Δὲν θὰ εἶσαι μόνοι σας ! Οἱ ἐργάτες ὅλης τῆς Κύπρου, Ἕλληνες καὶ Τοῦρκοι κατεβαίνουν μαζὶ σας σὲ ὁκτάωρον ἀλληλεγγύης !

— **ΖΗΤΩ** τὸ δικαίωμα ἀπεργίας !

— **ΖΗΤΩ** ἡ ἐργατικὴ ἀλληλεγγύη πρὸς τοὺς ἐργάτες τῆς **Κ.Μ.Ε.**

ΕΚ ΤΗΣ Π.Ε.Ο.
ΕΚ ΤΗΣ Σ.Ε.Κ.
ΕΚ ΤΗΣ Τ. Σ. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Λευκωσία, 26/10/55.

Τύποις : ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ, Πάφου

K. M. Ş. İŞÇİLERİ BEYANNAMESİNE CEVAP

Türk ve Rum, Yeni ve Eski Birlikçi
Bütün Kıbrıs İşçilerine,

K. M. Ş. işçileri, sendika hüviyetlerine Şirket Tarafından yapılan hücumu ve bana ilgi göstermiyen Hükümeti protesto etmek maksadiyle yarın Perşembe günü 24 saatlik bir greve gideceklerdir.

K. M. Ş. işçileri bizim yardımlarımızı istemişlerdir. Sizler Yeni, Eski veTürk İ. Birlikleri Federasyonları, «K. M. Ş. işçileri Sizi Yalnız Bırakmıyacağız» diye cevap vermişler ve bütün Kıbrıs işçilerini yarın Perşembe günü sabah 11 de başlamak üzre 4 saatlik sempati grevine davet ediyorlar.

Bütün Kıbrıs İşçi ve Memurları.

Madenci arkadaşlarımız, işçilerin en ehemmiyetli hakkı olan, teşkilâtlanma haklarını kazanmak için mücadele yapıyorlar. 1500 den fazla madencinin haklarının K. M. Ş. tarafından çiğnenmesine müsaade etmemeliyiz. Aksi taktirde bizim haklarımızın da çiğnenmesine müsaade etmiş oluruz. Perşembe günü 4 saatlik greve çıkmak suretiyle daima madenci arkadaşlarımızın yan tarafında olduğumuzu göstermeliyiz.

YENİ, ESKİ, VE TÜRK İ. B.
FEDERASYONLARINDAN

Nikosya 12-18, Teş. 1972, Ateşbaşı

ΕΚΚΛΗΣΗ

ΤΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΣ ΕΡΓΑΤ. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ (ΠΕΟ)

ΚΑΙ ΤΗΣ

ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Πρὸς ὅλους τοὺς ἐργάτες καὶ ἐργαζόμενους,
Ἕλληνες καὶ Τούρκους.

Τὶς τελευταῖες ἡμέρες ἔχουν συμβεῖ μερικὰ δυσάρεστα γεγονότα στὴ Λευκωσία ποὺ εἶχαν σὰν ἀποτέλεσμα τὴν αὐγενικὴ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων.

Δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία ὅτι τὰ ἀλυσιτελῆ γεγονότα τῆς Λευκωσίας ἔχουν νὰ ἀλαφρώσουν τὰ συμφέροντα τῶν δυὸ αὐτόνομων στοιχείων, τῶν Ἑλλήνων καὶ Τούρκων. Ἀλλὰ ἡ κατάσταση μπορεῖ νὰ γίνει χειρότερη ἂν δὲν προσέξουμε αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ ἀποφασίσουμε ὅλοι.

Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Τούρκοι ἐργάτες εἶναι οἱ ἐργαλεῖα τῶν κοινῶν συμφερόντων. Τὰ προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζουν καὶ χρειάζεται νὰ λυθοῦν εἶναι κοινά.

Τὰ προβλήματα τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, τὰ προβλήματα τῆς ἀνεργίας τῆς ζωῆς, τὰ προβλήματα τῆς στέγης κλπ. ἐνδιαφέρουν καὶ τοὺς Ἕλληνες καὶ Τούρκους. Ὅμως γιὰ νὰ λυθοῦν αὐτὰ τὰ προβλήματα εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνουν κοινοὶ ἀγῶνες, ἑνιαῖοι ἀγῶνες. Χρειάζεται νὰ πάρει ὁ Τούρκος τὸ χέρι τοῦ Ἕλληνα ἐργάτη, ὁ Τούρκικος ἐργάτης τὸ χέρι τῆς Ἑλληνίδας ἐργάτριας, καὶ ὅλοι μαζὶ νὰ κατορθώσουμε γιὰ τὴ λύση τῶν προβλημάτων μας.

Λόγω τῶν τελευταίων γεγονότων ὅρτιος, ἀπὸ μερικοὺς νὰ ριχτεῖ τὸ σύνθημα τοῦ οἰκονομικοῦ ἀποκλεισμοῦ. Δηλ. οἱ Ἕλληνες νὰ μὴν ψωνίζουν ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ οἱ Τούρκοι νὰ μὴν ἀγοράζουν τίποτε ἀπὸ Ἕλληνες.

Τὸ σύνθημα αὐτὸ πρέπει νὰ καταπολεμηθεῖ. Εἶναι μεγάλο λάθος ἂν γίνει κάτι τέτοιο. Τὰ τέτοια συνθήματα δημιουργοῦν χάσμα μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων.

Συνάδελφοι ἐργάτες καὶ ἐργαζόμενοι,

Οἱ δυὸ Παγκύπριες Τριτοβάθμιες Ὀργανώσεις (ΠΕΟ καὶ Τούρκικη Ὁμοσπονδία Ἐργατῶν Κύπρου) ἀπευθύνουν ἔκκληση πρὸς ὅλους ἐσᾶς καὶ σᾶς καλοῦν σὲ συμπαράσταση γιὰ τὸ καλὸ ὅλων μας Ἑλλήνων καὶ Τούρκων.

Σταματᾶτε ἀπομονώσεις ποὺ διαιροῦν ἔχετε δημιουργήσει μεταξύ σας.

Δώστε ὁ ἕνας τὸ χέρι του στὸν ἄλλον καὶ συνεργάσατε γιὰ φιλία σας. Λύστε ἀπομονώσεις τὰ συμφέροντα ὅλων τῶν ἐργαζόμενων, ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Κύπρου Ἑλλήνων καὶ Τούρκων.

Παρακολουθεῖτε κάθε διαπαραταικὸ σύνθημα ἀνοιχτὸ ἀνοιχτὸ καὶ ἂν ὑπάρχει αὐτό.

Συνάδελφοι ὀργανωμένοι ἐργάτες,

Συλλέχτε τὶς Ὁμοσπονδίες,

Σὲ σᾶς πέφτει τὸ καθῆκον νὰ κάμετε τὴν ἀπαραίτητη διαφωτιστικὴ δουλειὰ ἀνάμεσα στοὺς ἐργάτες καὶ τὸν λαὸ γιὰ νὰ καταλάβει τὴν σημασία τῆς ἔκλεκτης μας αὐτῆς.

Παντοῦ ὅπου ὑπάρχουν στὴν δουλειά, σὲ σωματεῖο ἢ στὴν συνοικία σας δυνάμεστε νὰ τὴν ἀναλύσετε ἐκεῖ καὶ ὁ τελευταῖος κάτοικος τῆς Κύπρου εἴτε Ἕλληνας εἶναι αὐτὸς εἴτε Τούρκος εἶναι, νὰ καταλάβει τὰ πραγματικά τους.

— **ΣΦΙΓΞΤΕ** ἡ φιλία καὶ συνεργασία μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων, ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴν λύση ὅλων τῶν λαϊκῶν προβλημάτων.

Γιὰ τὴν Παγκύπρια Ἐργατικὴ Ὁμοσπονδία (ΠΕΟ
ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Γιὰ τὴν Τούρκικη Ὁμοσπονδία Ἐργατῶν Κύπρου
Μ. Ν. ΤΑΓΑΗ

Λευκωσία, 20)4)1956.

Τυπ. Ε. ΛΑΪΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

BEYANAT

KIBRIS İŞÇİ FEDERASİYONU (BEO)
VE
KIBRIS TÜRK İŞÇİ FEDERASİYONU

Kıbrıs Türk ve Rum işçilerine ve İşleyenlerine!

Son günlerde Lefkoşada rumlarla türkler arasında beyenilmeyen pek nahoş hadiseler olmuştur. Lefkoşada cereyan eden bu açıklı vakalar İki taraf (rum ve türk) ahalisinin zararına olduğuna şüphe yoktur. Pek istimalidirki bu çirkin ve ardık durumu önlemezsek başka yerlerede almıyet edecek.

Kıbrıs Rum ve Türk işçileri ile işleyenlerin umumi hakları, ve menfaatleri vardır.

Karşılaştığımız ve halledilmesi lâzım olan meseleler umumidir. Meselâ: Hayat sigorta sosyal sandık, Kıbrıstaki hayat pahalılığı, işçiler ve fakir işleyenler için evlerin inşaatı, v.s. Bu gibi meselelerin Rum ve Türk ahalisini ilgilendirir.

Fakat bunların halledilmesi için hep beraber çalışmak ve mücadele etmek gerekir. Bunun içindirki Rum işçisi Türk işçisinin elini, Rum işçi kadını Türk işçi kadınının elini samimiyetle sıkarak iş birliği ile umumi menfaat için uğraşmamız lâzımdır. Bunun üzerine vuku bulan son çirkin hadiseler yüzünden Türk ve Rum işçileri arasında bazı düşmanca fikirler ve kanaatler yayılmıştır. Yani Rumlar Türklerden Türkler Rumlardan alış veriş etmemeler; bir birlerini düşman nazarı ile görünler. Bu gibi yanlış fikirler ve bunları yayanlar darbelenmelidir. Zira bu gibi yanlış fikirler iki unsur arasında dostluk değil düşmanlık yaratır.

Kıbrıs İşçileri ve İşleyen meslektaşlar!

İki Kıbrıs İşçi Federasiyonu size beyannatle, aradaki olabilecek ve olmuş muhtemel düşmanlığın ortadan kalkması ve dostca hepimizin faidesi için çalışmağa davet eder.

Aranızda doğan her hangi bir farkı derhal Birinin Elinin elini dostca ukuzu ve dostluğunuzu kuvvetlendiriniz. Bütün Kıbrıs işçisinin ve Kıbrıs rum ve türk ahalisinin menfaati bunu talep eder.

Her hangi bir yerden gelen ayırıcı ve zararlı fikri nefretle karşılıyoruz.

Teşkilâtlı işçi ve işçi birlikleri uğraşıcılarına..

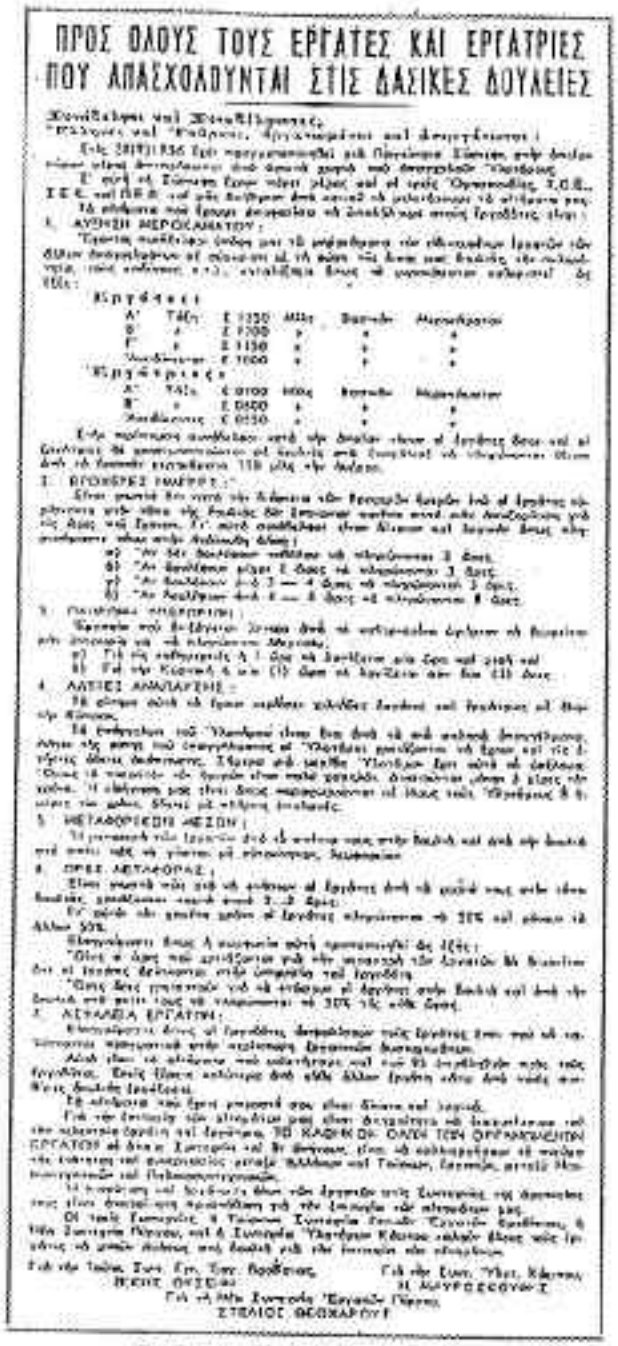
Bu beyannamemizin aydınlatıcı maksadını teşkilâtsız işçilere ve Kıbrıs ahalisine anlatmağa ve uğraşmağa size düşen bir vazifedir kahvede, iş yerinde ve hatta evinizde her nerede iseniz bu beyannamenin maksadını her kese izah edin! Böylelikle her Kıbrıslı rum ve yâ türk kendisine âdem olarak bilsin.

——*Yaşasın Rum ve Türk işçilerinin işçi davalarındaki iş birliği ile, Kıbrıs ahalisi yaşasın sular umumi müstakillik mücadelesi.*

Kıbrıs İşçi Federasiyonu namına	Kıbrıs Türk İşçi Federasiyonu namına
MIHALAKIS MIHAILIDIS	M. NIYAZI DAĞLI

Lefkoşa, 26)4)56.

Hükümet 15-16. Yıl. 1952. Arasında.

ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΔΑΣΙΚΕΣ ΔΟΥΛΕΙΕΣ

Συνάδελφοι και Συναδέλφισσες,

Εδώ και [illegible] χρόνια η Ομοσπονδία μας αγωνίζεται για τη βελτίωση των μισθολογικών και ασφαλιστικών σας αποδοχών, για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας σας, για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων σας.

Σήμερα, μετά από πολύχρονες προσπάθειες, μπορούμε να σας ανακοινώσουμε τα παρακάτω:

1. ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΡΟΚΑΜΑΤΟΥ:

Έχουμε συμφωνήσει (εκτός από τη μείωση των ημερομισθίων των εποχικών εργατών κατά 50 δρχ. ανεξαρτήτως αν αποκτούν ή όχι πάνω από δύο χρόνια προϋπηρεσία) στις αυξήσεις που θα δοθούν στις δασικές εργασίες, όπως ανάλογες αυξήσεις έχουν συμφωνηθεί και για τους εργάτες της Γεωργίας, ως εξής:

Εργάτες:

Α'	Τάξη	Δ 1250	Μέση	Βασικό	Μεροκάματο
Β'	»	Δ 1100	»	»	»
Γ'	»	Δ 1150	»	»	»
Ανειδίκευτοι		Δ 1000	»	»	»

Εργάτριες:

Α'	Τάξη	Δ 0700	Μέση	Βασικό	Μεροκάματο
Β'	»	Δ 0650	»	»	»
Ανειδίκευτες		Δ 0550	»	»	»

Επίσης συμφωνήσαμε ακόμη πως οι δασικοί υπάλληλοι θα αποκτήσουν το δικαίωμα της μισθολογικής τους προαγωγής κάθε τρία χρόνια, όπως ισχύει και για τους υπαλλήλους του Δημοσίου.

2. ΕΡΓΑΣΙΜΕΣ ΗΜΕΡΕΣ:

Είναι γνωστό ότι μέχρι τώρα ο αριθμός των εργασίμων ημερών για τους εργάτες και εργάτριες που απασχολούνται στις δασικές δουλειές καθορίζονταν κατά τρόπο αυθαίρετο από τους Δασάρχους, χωρίς κανένα κριτήριο και χωρίς καμιά αιτιολογία. Γι' αυτό συμφωνήσαμε όπως αύριο και μεταξύ άλλων ρυθμίσεων που θα γίνουν, ο αριθμός των εργασίμων ημερών να καθορίζεται ως εξής:

α) Αν δεν δουλεύουν καθόλου τη βδομάδα οι εργάτες 3 μέρες.
β) Αν δουλέψουν μόνο 1 μέρα τη βδομάδα 3 μέρες.
γ) Αν δουλέψουν από 2 — 4 μέρες τη βδομάδα 3 μέρες.
δ) Αν δουλέψουν από 4 — 5 μέρες τη βδομάδα 5 μέρες.

3. [illegible]:

Έχουμε πιστοποιήσει ότι πολλοί από τους εποχικούς εργάτες τη δασοπονία μέχρι σήμερα δεν αποκτούσαν το δικαίωμα της ασφάλισης στο ΙΚΑ. Γι' αυτό ζητήσαμε και πετύχαμε:

α) Για τους εποχικούς Α΄ έως τα δουλέψουν μόνο ένα χρόνο ακόμη και
β) Για την Κατηγορία Β΄ από τρεις (3) μέρες τα δουλέψουν πάνω από τέσσερις (4) μέρες.

4. ΑΛΛΕΣ ΑΠΟΛΑΒΕΣ:

Τα μέτρα αυτά τα έχουν ακόμη πολλοί άλλοι εργάτες και εργάτριες εκτός από αυτούς της Δασικής.

Τα ενδιαφέροντα του Υπουργείου είναι ίδια όπως τα δικά μας. Λόγω της φύσης του επαγγέλματος οι Υπάλληλοι χρειάζονται τα ίδια και τις ίδιες άδειες εκάστοτε. Έτσι από μικρόβιο Υπάλληλοι έχει κάτι τα ανάλογα. Όπως τα ποσοστά τα ίδια είναι πολύ χαμηλά. Δυστυχώς μόνο 3 είδη τον χρόνο. Η αιτιολογία μας είναι όπως παρατηρούμε οι ίδιοι τους Υπάλληλοι δεν έχουν μέσα τον χρόνο δίνεις μέχρι τρεις ημέρες.

5. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΣ ΜΕΣΟΝ:

Το μεταφορικό των εργατών από τα σπίτια τους στην δουλειά και από την δουλειά στα σπίτια τους θα γίνεται με αυτοκίνητα, λεωφορεία.

6. ΩΡΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ:

Είναι γνωστό τώρα για τα σπίτια οι εργάτες από τα χωριά τους στην πόλη δουλειά χρειάζονται τουλάχιστον από 1...2 ώρες.

Γι' αυτό τον χρόνο μόνο οι εργάτες πληρώνονται το 25% και μόνο τα άλλα 50%.

Διεκδικήσαμε όπως Α αναφορικά πάνω προσπαθήσουμε δε έξης:

"Όλες οι ώρες που χρειάζονται για την μεταφορά των εργατών θα θεωρούνται ότι οι εργάτες δουλεύουν στην επιχείρηση του εργοδότη.

"Όπως δηλ. γραπτώς τα σπίτια οι εργάτες στην δουλειά και από την δουλειά στα σπίτια τους να πληρώνονται το 50% της κάθε ώρας.

7. ΑΣΥΛΛΑΒΑ ΕΡΓΑΤΗ:

Διεκδικήσαμε όπως οι εργοδότες ασφαλίσουν τους εργάτες έναν από τα εργατικά ατυχήματα στην εκτέλεση της εργασίας τους.

Αλλά όλοι τα αδύνατα που αναλογούν από την 25 ενημέρωση στην τους εργοδότες. Εκείς έδωσε απάντηση ότι αλλά άλλων εργατών κάτω από τους ανθρώπους δουλειάς εκτελούν.

Τα αποτελέσματα δεν έχουν ακόμη ακόμη και τώρα.

Για την ανάπτυξη των αλιευτικών μας είναι απαραίτητο να διασφαλίσουμε και την ικανοποίηση αμοιβή και εργάτων. ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ αλλά και Συνταξιούχοι και Βετεράνοι, είναι να καθοδηγήσουν τα σωστά τους ενάντιους και συνεχιστούς μεταξύ αλλήλων και Τοίχων, Εργατών, μεταξύ Μεσογειακών και Πελοποννησιακών.

Τα συνεδρίαση και δεκάδες άλλων των εργατών αυτής Συντεχνίας της αφορούσε τους είναι ανακοίνωση πραγματοποίηση της στην Συνεργεία των αποφάσεων μας.

Οι τοπικές Συντεχνίες, η Τοπική Συντεχνία [illegible] Συντεχνίας Ξυλουργών, η τότε Συντεχνία Πάρνης, και η Συντεχνία Υλοτόμων κάνουν κάθε τους ώρα τα μπόλιο σύμφωνα και δουλειά για την ενότητα των αλιευτικών.

Για την Ένωσ. Συντ. Εργ. Ξυλ. Αγροβίας
ΝΙΚΟΣ ΟΥΣΤΟΥΔΗΣ

Για την Ένωσ. Υλοτ. Κάμπου
Η ΔΙΟΥΚΟΣΟΥΝΣΙΣ

Για τη Μία Συντεχνία Εργατών Πάρνης
ΣΤΕΛΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ

Τύπος: [illegible]

ORMAN İŞLERİNDE İŞLEYEN BÜTÜN KADIN VE ERKEK İŞÇİLERİNE

[illegible] Kurtuluş ve Teşekkürler;
Kadın ve Erkek İşçi Arkadaşlar,

10 Eylül 1956 Tarihinde Orman İşçileri Kolunun genel bir işkolu sözleşmesinde imzalarında Orman İşletmelerinde çalışan İşçilerin mükemmelleşmeleri hususunda bulunmuşlardır.

İşkolunun Kolunu Türk İşçi Birlikleri Federasyonu, Kolunu İşçi Federasyonu ve Yeni Sendikalar olmak üzere her 3 Federasyonun da İştirak etmiştir.

Bu İşkolunda İş sahiplerine aşağıdaki talebleride sunulmuş kaydedilmiştir:

1. Yevmiyelerimize Zam Yapılması:

Diğer memleketlerde çalışan ehliyetli işçilere mukayesesi bu işlere mukayeselerin güçleştiğini, işletmelerin, en asgari ihtiyaçlarımızı mukayese edecek suretlerde yevmiyelerimizle hayat seviyemizi yükseltmesini istiyoruz:

Erkek İşçiler İçin:

1	Sınıf	asgari	1.250	milli	asgari yevmiye
2	"	"	1.200	"	"
3	"	"	1.150	"	"
Çıkrıkçılar			1.000	"	"

Kadın İşçiler İçin:

1	Sınıf	asgari	0.700	milli	asgari yevmiye
2	"	"	0.600	"	"
Çıkrıkçılar			0.550	"	"

İşçiler, yevmiyi normallerinin çalışmalarından sonra ve milli asgari yevmiyelerinden günde 1.10 kuruş fazla alacaklardır.

2. Haftanın Günleri:

Bilhassa 10 saatlerin yürürlüğe girmesinden sonra bulunduğumuz kritik yağmurlu devrede artığı zamanlar için hiç bir zaman ziyan olmamaktadır. Bu yüzden dolayı yağmurlu günlerde işlerin muntazam şekilde ödenmelerini mütemadiyen bulunduğumuz:

a) Hiç işlemeyecek olanlara yarım 2 saat ödenmesini,
b) Yahut 2 saat işleyecek olanlara 3 saat ödenmesini,
c) 3 — 4 saat işleyecek olanlara 5 saat ödenmesini, ve
d) 4 — 8 saat işleyecek olanlara 8 saat ödenmesini.

3. Ücretlerin Ödenmesi:

Tedbir edilmiş iş saatlerinden fazla işlemesek saatler mesaiye dahil hesaplanmak ve ücretlerimiz ödenmelidir.

a) Haftanın Pazardan maada herhangi bir günü işlenen fazla saatler 1 saat 1.10 kuruş ödenmelidir.

b) Pazar günü işlendiği zaman 1 saat 2 saat olarak ödenmelidir.

4. Refakat ve İstirahat Günleri:

Sıhhetin her noktasında bulunan kadın ve erkek işçiler bu hakkı kazanmışlardır.

Arkadaşlar,

Orman işçilerinin işi en güç işlerden biri yapılmaktadır. Bu yüzden dolayı Orman işçileri de sendika gibi müesseselerden artık artık da istirahat istemektedirler. Bu gün Orman işçilerinin bir kısmı bu ihtiyaçları hissetmektedirler. Fakat pek azdır elbette. Bu cihet pek azdır. Sevinçle 3 gün refakat alınağa hakları vardır. Kanuni ihtiyaçlara göre orman işçilerine senede 8 gün ödemeli refakat verilmektedir.

5. İşçilerin Mukayeseli Mesaileri:

İşçiler iş yerlerine ve iş yerlerinden evlerine ücretsiz, ve otobüslerle götürülmektedirler.

6. İşçilerin Hak edilme Müddeti:

Bilhassa bir işçinin, işçiliğinden iş yerlerine gönderilmesi için çoğu kere 2 ve 3 senede kıdem gösterilmektedir. İşçiler evlilik bakımından tazminat nispeti % 50 artı ödenmekte ve diğer % 50 de bu kaydetmektedirler. Bu evlenmenin ya çıkışta değişmesi lâzımdır.

İşçilerin evlerinden iş yerlerine gönderilmesi esnasında yolculuk ücretleri ödenmeleri için hayatlarının sonuna kadarda iş tahsilatının ödenmesinde bulundukları kesin edilmelidir.

İşçilerin işlerine göre yatma için kaydedilen senelerine % 10 artı ödenmeleri lâzımdır.

7. İşçilerin Emekliği:

Kanuni ihtiyaçları işçiler iş sahiplerini tazminatları ödenişi yönü yönünden iş yerlerinde kadın bulunan herhangi bir kısım mahkemelerde memlekette işçiler tedavi olunmuşlardır.

Kadın ve Erkek işçi Arkadaşlar,

İşletmenin kuruluşlarında ve iş sahiplerine sunacağımız taleplerimiz kısaca bundan ibarettir. Biz, nasıl ve ne şartlar altında çalıştığımızı diğer herhangi bir işçiden daha iyi bilmekteyiz. Talebelerimiz haklı ve makuldür. Yukarıda sayduğumuz hakların tamamen kazanılabilmesi için bütün kadın ve erkek işçilerin sendikalarımızda olmaları.

Hangi Sendikaya fiili olarak olursa olsun, Kadın ve Türk İşçisi arasındaki birlik ve kardeşliği sağlamak ve geliştirmek, sağlıklı işçilik sendikacılığı, Birleşik İşçileri sendikasında yapılışı ile, müşterek Sendikada toplanmalarının zamanı artık gelmiş bulunmaktadır, hakkı talebimizdir. Bir an evvel kavuşmamız dileğiyle.

Her 3 Sendika; Hizmet Genel Türk İşçiler Birliği, Hizmet Yeni Sendikaları ve Hizmet Orman İşçileri Birliği haklı taleblerimizde bir an evvel kavuşmamız için bütün arzularımızı gönderen işçi arkadaşlarımızı ve milletimizin vicdanı davet eder.

Hizmet Genel Türk İşçiler Birliği — Hizmet Orman İşçileri Birliği
Şubeler Müdürü — V. Başkanlarından

Hizmet Yeni Sendikaları
Başkan Vekili

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

Συνάδελφοι,

Οι Εργατικές Οργανώσεις της Κύπρου έχουν σκοπό με το συλλάβουν υπό τα καταστήματα όλους τους εργατοϋπαλλήλους και γενικά όλους τους εργαζομένους γύρω από προβλήματα των Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Είναι γεγονός, ότι δεκτερα από τους μακρόχρονους αγώνες της εργατικής και εργαζόμενης τάξης η Κυβέρνηση αναγκάστηκε στην εφαρμογή ειδικής Νομοθεσίας σύμφωνα με την οποία στις 7 του Γενάρη 1957 θα τεθεί η εφαρμογή ένα Κρατικό Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Τα άρθρωτα του προσεχή ο Νόμος δεν ικανοποιούν τις επιταγίες της εργατικής μας εκτελούμενης τάξης. Όμως με την εφαρμογή του Σχετικού Νόμου δημιουργείται ένα βασικό μας αίτημα για Κράτικές Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Το σύνθημα μας για συντάξεις γήρατος, χηρείας, ορφανών, για επιδόματα ανεργίας και άσχολίας, για επιδόματα γάμου και μητρότητας, ικανοποιείται σε κάποιο βαθμό.

Οι συντάξεις γήρατος, που θα δίδονται άπαξ από το 1960 και για όσους κλείσουν τα 65 χρόνια της ηλικίας τους αναλογούν £5.260 μήν τον χρόνο για τους ανεξάρτητους. Για όσους έχουν ένα εξαρτώμενο £7.200 μήν τον μήνα και £7.100 τον μήνα για όσους έχουν δυό ή περισσότερα εξαρτώμενα πρόσωπα.

Την θέση σύνταξη θα παίρνουν και οι χήρες των ασφαλισμένων εργατών. Πάνω σ'την ίδια βάση θα κληρώνονται και τα επιδόματα ανεργίας και ασθενείας.

Όπως αναφέραμε και στην αρχή, τα άρθρωτα του προσεχή ο Νόμος δεν μας ικανοποιεί. Όμως αυτά τα άρθρωτα αποτελούν μιά μεγάλη κατάκτηση της εργατικής τάξης. Οι εργάτες και οι εργαζόμενοι έσπασιναν την πρώτη επιτυχία για Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Οι εργάτες και οι εργαζόμενοι θα συνεχίσουν τον αγώνα τους για την βελτίωση του Σχετικού Νόμου, έτσι ώστε να προσφέρει πιό φηλά χρηματικά οφελήματα.

Συνάδελφοι,

Μιά άπο τις βασικότερες ελλείψεις του Κρατικού Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι η Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Το σοβαρό αυτό για την εργατική και γενικά για την εργαζόμενη τάξη είναι πολύ σοβαρόν. Οι εργατοϋπάλληλοι της Κύπρου απολαμβάνουν τα οφέλημα της Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης άπό πολλά πρόσφατα χρόνια και ξέρουν πολύ καλά την σημασία αυτού του οφελήματος.

Οι Εργατικές Οργανώσεις υποβάλουν θέση προς την Κυβέρνηση εδιάφορα για την τροποποίηση του Σχετικού Νόμου, έτσι ώστε να περιλαμβάνει Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Η εργατοϋπαλληλική τάξη θα συνεχίσει τον αγώνα της μέχρις όπου τεθεί σε εφαρμογή ένα πλήρες σύστημα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίον να περιέχει :

(α) Βασικός άπό τα χρηματικά οφελήματα και επιδόματα να παρέχει βασική Ιατρική περίθαλψη και εκφάσκα και

(β) Να βασίζεται θεμελιακά με την συμμετοχή τόσο των εργατών όσον και των εργοδοτών.

Συνάδελφοι,

Οι Εργατικές Οργανώσεις σε κάθε ευκαιρία τους μελέτησαν και το πρόβλημα της διαφοράς των Συνταγματικών και άλλων Τουρκικών Ιατρικής Περίθαλψης τόσον των οποίων οι εργατοϋπάλληλοι απολαμβάνουν της Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Η διαφορά των Οργανισμών είναι ένας διαστρεβλωτής τα σημερινά Συνταγματικά και άλλα Τουρκικά Ιατρικής Περίθαλψης μέχρις όπου τα Κυβερνητικά Σχέδια καλύπτει και την Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Η συνεισφορά τα εισπίδοστή κατά 20% για όσους καλύπτονται άπό τα Κρατικά Σχέδια και τα ασφαλισμένα ή θα συνδρομή μας τα Τουρκικά έναντι, τα μέλη των ένωσεων θα καλύπτονται άπό τα Κρατικά Σχέδια. Δηλ. η συνδρομή των 50 μιλς θα γίνει 40 μιλς την εβδομάδα, τόσο για τους εργοδότες, όσο και για τους εργάτες.

Εκ των Εργατικών Οργανώσεων :
ΣΕΚ, ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ, ΠΕΟ, ΠΟΑΣ

Λευκωσία, 29/12/56.

Τύποις : «Λαϊκαί Τυπογραφείαι», Τηλ. 1891, Λευκωσία.

İŞÇİ FEDERASYONLARININ BÜTÜN İŞÇİLERE VE İŞLEYEN HALKA

BEYANATI

Arkadaşlar,

Kıbrıs İşçi Federasyonları, bu vesile ile, bütün işçileri memurları ve işleyen halkı Sosyal Sigorta Sistemi meselesi hakkında şöyle diyorlar.

Bilindiği üzere iki işçilerle işleyen halkın uzun zamandanberi yürütülen mücadelelerden sonra Hükümet Kanun yayınlayarak, 7 Ocak, 1957 den itibaren Kıbrıs'ta Devlet Sosyal Sigorta Sistemi tesis edecektir.

Bu Kanun tasarısından işçilere ve işleyen halka verilen menfaatler kanaatbahş değildir. Buyük ümitlere rağmen bu Kanunun tatbiki ile Sosyal Sigorta Sisteminin Kanunlaşması meselesi, ihtiyarlık tekaüdiyesi ile dullık, öksüzlük, hastalık ve işsizlik ahvalleri ve doğum, ölüm ve evlenme bağışları gibi işçi talepleri bir cevaza kadar temin edememiştir.

İhtiyarlık tekaüdiyesi 1963 senesinden sonra 65 yaşını bitiren Sigortalı şahıslara aylık £5,200 mils, bir tabaşı olanlara aylık £7,200 mils ve birden fazla tabaşet olan şahıslara da aylık £9,100 mils olarak vaz'edilmiştir. İşçilerin dul karıları, işsizler ve hastalar da ayrı menfaatleri alacaklardır. Bütün gayret ile çalışılırsa gibi bu Kanunun vaz'ı olduğu menfaatler çok azdır ve bizi tatmin etmiyor. Fakat bu menfaatler işçilerin yeni hazırlıkları bekler olduğu için teklifi bugün kabul etmekiz.

İşçiler ve işleyen halk şahıslarla mücadele ile Sosyal Sigorta Sistemi için ilk muvaffakiyeti elde ettiler ve yine yürütecekleri mücadelelerle bu devlet Sosyal Sigorta Sistemini genişletecekler ve daha fazla menfaatler elemiş muvaffak olacaklardır.

Arkadaşlar,

Devlet Sosyal Sigorta Sisteminin en esaslı eksikliklerinden biri tadavi ve ilaç menfaatlerini vermemesidir. Kaldı ki bu menfaat işçiler ve umumiyetle işleyen halk için çok mühimdir.

İşçiler ve memurlar senelerdenberi masrafsız tedavi ve ilaç menfaatini ücretliler ve fırsatlar dolayı bu menfaatlerin ehemmiyetli olduğunu bilmektedir.

Kıbrıs İşçi Federasyonları Hükümete müracaat ederek tadavi ve ilaç menfaatini de işine alacak şekilde Devlet Sosyal Sigorta Sisteminin tanzim edilmesini istemişlerdir.

İşçiler ve memurlar,

(a) Maddi menfaatlerden evvel masrafsız tedavi ve ilaç, ve

(b) İşçi ve sahipleri ve Hükümet mümessilleri temsilinden istenç alınmasını temin edinceye kadar mücadele yürütmekte devam edeceklerdir.

Arkadaşlar,

İşçi Federasyonlarının yaptıkları toplantıda, işçiler ve memurların Sendika Sosyal Sigorta Sendikalarını ve diğer federal sendikalarını idame ettirmelerine karar vermişlerdir.

Federasyonların kararı gereğince, Devlet Sosyal Sigorta Sistemi tadavi ve ilaç menfaatlerini temin edecek şekilde tanzim edilinceye kadar sugüm mevcut olan Sendika Sosyal Sigorta Sendikaları idame ettirilecektir.

Sendika Sosyal Sigorta Sandığı iştirak hadleleri Devlet Sosyal Sigorta Sistemine işine alınan işçiler için %20 oranında ve Devlet Sosyal Sigorta Sistemine işine alınmadığı işçiler için aynı kalacaktır. Yani Devlet Sosyal Sigorta Sistemine işine alınan işçiler haftada 40 mils ve diğer işçiler de 50 mils iştirak hadleli ödeyeceklerdir.

Lefkoşa, 29 Aralık, 1956.

Kıbrıs Türk İşçi Federasyonu

Kıbrıs İşçi Federasyonu (Eski Birlik)

Kıbrıs İşçi Konfederasyonu (Yeni Birlik)

Kıbrıs Serbest Sendikaları Federasyonu

ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ
ΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ - ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ

Συνάδελφοι,

Η Συντεχνία Οικοδόμων, Ξυλουργών και Γενικών Εργατών Κύπρου και η Ομοσπονδία Τουρκικών Συντεχνιών Κύπρου καλούν τους Εργάτες των Οικοδομικών Επαγγελμάτων σε συνέλευση την Τρίτη ΤΡΙΤΗΝ, 2/10/1956 και ώρα 2 μ.μ. στο χάνημα των Παλαιών Συντεχνιών Λευκωσίας.

Τό θέμα πού θά συζητήσει ή συνέλευση είναι:

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΑΝΤΙΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΜΑΣ

Συνάδελφοι Έλληνες και Τούρκοι Εργάτες Οικοδομών,

Την Τρίτη στις ώρα 2 μ.μ. αφήστε την εργασία σας και έλάτε στην συνέλευση γιά να ακούσετε τις τελευταίες αντιπροτάσεις του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών και να αποφασίσουμε όλοι μαζί γιά τον δρόμο πού θα διεξάγουμε γιά την ικανοποίηση των αιτημάτων μας.

Συνάδελφοι Εκπρόσωποι των Περιοχηγράτων, Τοπικοί Επίτροποι καί Στελέχη των Συντεχνιών, δουλέψετε γιά να πραγματοποιήσουμε την πιό πετυχημένη συνέλευση πού θά είναι το αντίδωρο των προσδοκιών των Εργολάβων γιά την ικανοποίηση των αιτημάτων μας.

Με το σύνθημα της Ένότητας των Εργατών των Οικοδομικών Επαγγελμάτων, ας την κάμει καί αδιαφιλή φόβο όλων των εργατών δε προσφέρουμε να σαβανώσουμε τις αντιπροτάσεις των Εργολάβων Οικοδομών.

ΕΜΠΡΟΣ ΟΛΟΙ στή ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ τής ΤΡΙΤΗΣ.

Διά την Συντεχνία Οικοδόμων, Ξυλουργών & Γενικών Εργατών, Κύπρου,

ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Διά την Ομοσπονδία Τουρκικών Συντεχνιών Κύπρου,

ΝΙΑΖΗ ΤΑΓΑΗ

Τύπις: Τυπογραφική Εταιρεία «Λ

LEFKOŞA VE GİRNE KAZALARI UMUM YAPI İŞLERİ İŞÇİLERİNE

Arkadaşlar,

Kıbrıs Türk İşçi Birlikleri Federasyonu ve Kıbrıs Yapı Kereste ve Umum İşçiler Birliği, bütün yapı işleri işçilerini toplantıya davet ederler. Toplantı, 27/8/57 tarihinde Salı günü ö. s. Saat 2 de eski birliklerin binasında yapılacaktır.

M e v z u :

KABALCILAR TEŞKİLATININ, SON DİLEKLERİMİZ HAKKINDA VERDİĞİ CEVAP.

Türk ve Rum İşçi Arkadaşlar,

Salı günü ö. s. saat 2 de hepiniz toplantıya gelmelisiniz, o gün bütün yapı işleri durmalıdır. Bu toplantıda, verilen cevabı müzakere edeceyiz ve haklarımızı kazanmak için nasıl hareket edeceyimizi kararlaştıracağız.

Faal üyeler, Hey'etler ve bütün işçiler! Toplantımızın muazzam olması için hepinizde çalışınız. Mühim istekleriniz ancak bu şekilde elde edebileceğiz. Türk ve Rum bütün yapı işleri işçileri birlik ve beraberlik havası çerçevesinde toplantıya iştirak edelim ve aynı kardeşlik havası içerisinde kabalcıların tekliflerini müzakere edelim.

BÜTÜN YAPI İŞÇİLERİ SALI GÜNKÜ TOPLANTIYA KOŞUNUZ İLERİ !

Kıbrıs Yapı Kereste ve Umum İşçiler Birliği namına
İCRA HEY'ETİ

Kıbrıs Türk İşçi Birlikleri Federasyonu namına
NİYAZİ DAĞLI

YİHa Arb., — Tıp. 2892, Ankara

TÜRKÇE AYLIK İŞÇİ BÜLTENİ

KIBRIS İŞÇİ FEDERASYONU

LEFKOŞA - KIBRIS

YAŞASIN KIBRIS İŞÇİ FEDERASYONUNUN
10 UNCU KIBRIS SENDİKALAR KONGRESİ

İÇİNDEKİLER

... No. 1

... " 2

... " 3

... " 4

... " 4

KIBRIS İŞÇİ FEDERASYONU (K.İ.F.) TÜRK DAİRESİ TARAFINDAN

YAYIMLANMAKTADIR

KASIM, 1956 No 23

TÜRKÇE AYLIK İŞÇİ BÜLTENİ

KIBRIS İŞÇİ FEDERASYONU

LEFKOŞA - KIBRIS

BİRMAYIS MARŞI

BİRMAYIS yıldızımız işık saçıyor,
Çalık alnın ona selâmlıyor;
Hakkın yolunda şahid nesil Şhoğa,
Halk kutlusu o anda yürüyor.

★

Yıllık çalık kanlı mücadeleye,
Halkın yenilik yükselmek için
Zalimlerin değirmen dişlerinden,
Güneş gibi bir Birmayıs doğuyor.

YAŞASIN BİR MAYIS İŞÇİ BAYRAMI

İÇİNDEKİLER

— Birmayıs İşçi Bayramı Münasebetiyle Kıbrıs İşçi Federasyonu ve Dünya Sendikalar Federasyonu Tarafından Şekiller ..... Sa. 1—3
— Yapı, Kimyasa ve Umumi İşçiler Birliğinin Lefkoşa—Girne Kazası 3. Kısa Grişatesi ..... " —4
— İşçi Haberleri (Kıbrıs'tan ve Türkiye'den) ..... " 5—6

KIBRIS İŞÇİ FEDERASYONU (K.İ.F.) TÜRK DAİRESİ TARAFINDAN
YAYIMLANMAKTADIR

NİSAN, 1957 No: 26

ΖΗΤΩ ΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ
ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

YAŞASIN KADIN İŞÇİLERİN KIBRIS TOPLANTISI

ΝΕΟ

1955

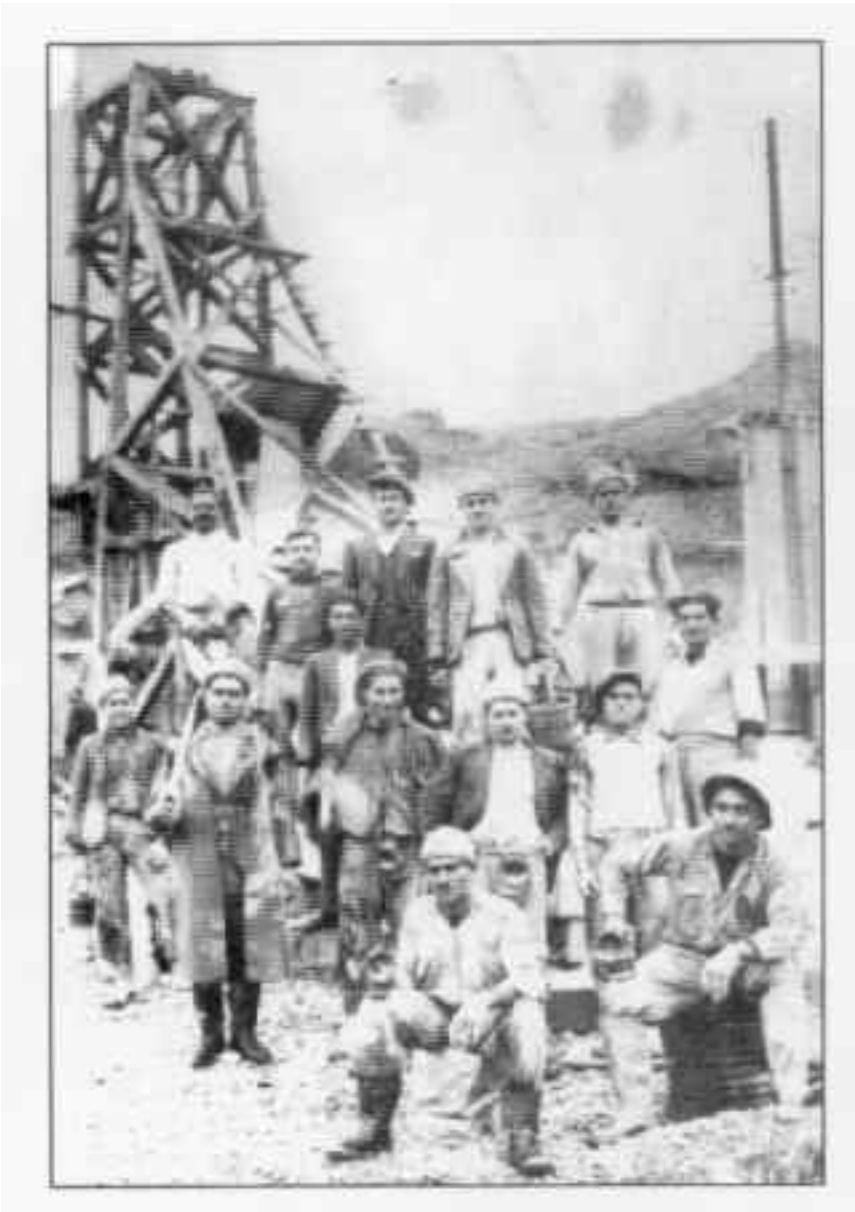

ΕΡΓΑΤΡΙΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΟΛΕΣ ΣΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ
ΤΗΣ 25ΗΣ ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΒΡΗ

KIBRIS KADIN İŞÇİLERİ!
HAPİNİZ DE 25 EYLÜLDE YAPILACAK OLAN TOPLANTIYA KOŞUNUZ

ORTAK MÜCADELELERDEN FOTOĞRAFLAR

İleriki sayfalarda yer verilen fotoğraflar, Kıbrıslı Rum ve Türk işçilerin o eski yıllardaki zor çalışma şartlarını ve ekonomik - sosyal sorunların çözümü için yürütülen mücadeleleri göstermektedir. Aynca, sendikal organlarının Kıbrıs sorununa adil ve yasayabilir bir çözüm bulma gayretlerini de göstermektedir.

Kıbrıslı Rum, Kıbrıslı Türk ve Maronit maden işçileri, 1937 yılında, madenin vinçlerle yukarıya çıkaracak olan vincin kurulacağı çukuru (kuyu) açmak için Mavrovuni ocağının dehlizlerine inmeye hazırlanırken.

1939'da Lefkonos caddesinde bulunan Kıbns Ayakkabı Şirketinin atölyesi. Kıbrıslı Rum ve Türk işçiler birarada.

Kıbrıslımın ve Türk hamallar 1944'te Magusa limanında.

Kıbns Maden Şirketinde çalışan Rum ve Türk maden işçileri, Lefka -Mavrovuni'de 1947 IMayıs'ını kutlarken. Kutlama PEO'ya bağh maden işçileri sendikası ile Kıbrıs Türk maden işçileri sendikası taranndan ortaklaşa düzenlenmişti. Kutlamaya işçilerin eş ve çocukları da yer almıştı. Şirket, bu hareketlerinden dolayı işçileri cezalandırmak için işyerlerini üç gün süreyle kapatmıştı.

Kıbrıs Maden Şirketinin Rum ve Türk isçilerinin 1948'de Lefka'daki grev mitingi. İşçilerin eş ve çocukları da yer alıyor.

T,etka - Mavrovunili Rum ve Türk maden işçileri çocuklarının panolu protesto yürüyüşü. Babalarının gerçekleştirdiği grev nedeniyle, şirketin o güne kadar verdiği günde bir bardak sütü kesmesini protesto ediyorlar.

1948'de Lefka'da gerçekleştirilen ortak grev toplantısındaki başkanlık kurulu. Konuşan, PEO maden işçileri sendikasının sekreteri Pandelis Varnava. Sağ tarafında, Kıbrıs Türk maden işçileri sendikasının sekreteri Mehmet Hali] Kahraman, onun yanında ise Türk Sendikaları Merkez Komitesi sekreteri Aziz Tuncay.

Bir Kıbrıslı Türk maden isçisinin dul eşi ve dört yetimi. Kocası 1952'de Mavrovuni ocağında öldü. Sosyal Sigorta Yasası yokluğundan işçinin eşi ve çocukları korumasız kaldılar.

Eski yılarda Limasol limanı. Kıbrıslı Rum ve Türk işçiler işbaşında.

Kıbrıslı Rum ve Türk liman işçilerinin 1952'de Limasol Limanındaki grevi.

1953 Bat" depremzedelerinin gerçekleştirdiği toplantının başkanlık kurulu. Toplantıda Rum ve Türk depremzedeter yer aldı. Kurulda ise imam ve papazlar diğer vatandaşlarla yanyana.

Eski Lefkoşa pazarında geleneksel giysileri İle Kıbrısh Türkler.

Ahmet Yusuf Pomilori'nİn 14 yaşındaki oğlu Halil Ahmet. Babasının 21 Mart 1953 sabahı "Dört Fener" köprüsünün allında soğuk ve açlık nedeniyle öldüğü yatağın yanıbaşında dururken.

Lefkoşa 1954. Rum ve Türk sakat maden işçileri. Sosyal Sigorta Yasasının hazırlanması taleplerini içeren dilekçeyi Hükümete verdikten sonra.

1954'te Bafın Mandria köyünde. Kıbrıslı Türk sakinler Sosyal Sigorta Yasası talebi ile ilgili gerçekleştirilen bir toplantı sonrası. Aralarında, PEO temsilcisi Lambros Ğonatas.

PEO'nun 25.9.1955'te "Royal" sinema salonunda düzenlediği Pansiprian kadın işçiler mitingi. Bini aşkın Rum ve Türk kadın isçilerin yer aldığı mitingde ana konular mantıkî asgari yövmiyeler ile sosyal sigortalar idi.

PEO Türk Bürosu üyeleri 1955 yılında bir toplantı esnasında. Sağdan ikinci büro sorumlusu Ahmet Sadi.

PEO Kıbrıstürk Büro sorumlusu Ahmet Sadi, eşi leman hanımı ve kızı i!e birlikte. 1.158 **yılında TMT** teröristlerinin saldırısına uğrayan **Ahmet** Sadi, **eşinin vücudunu kendisine** kalkan **etmesi sonucu** hayatta **kaldı.**

PEO örgütlenme sekreteri Panteli Varnava ile PEO Kıbnstürk büro Sorumlusu Ahmet Sadî sadece sendikal konularda işbirliği yapmakla kalmadılar, ayni /amanda iki iyi dost oldular. Fotoğraf 1989 yılında çekildi. Solda Ahmet Sadi ve sağda Panteli Varnava.

1952-1974 yıllan arasında PEO kliniği olarak işlev gören bina. Bu binanın yapımında Kıbrıslırum ve Kıbrıslıtürk emekçiler gönüllü olarak çalıştılar.

1960'ta PEO Kliniği Çocuk Bakımevİnin açılış töreni. Lefkoşa'da Belediye Parkı caddesinde bulunuyordu ve bugün işgal bölgesinde kalmıştır.

Lefka Türk KJZ Lisesinin öğrencileri öğretmenleriyle birlikte 1963'te PEO Kliniğini ziyaretleri esnasında. Sağda, Klinik Kurulunun eski başkanı Mattheos Papapetru görülmekte.

1963'te Bafta yapılan bir grev sırasında Kıbrıslı Rum grevci Türkçe, Kıbrıslı Türk grevci de Rumca yazılı plakat ile görülmekte. Ortak sorunlar insanları birleştiriyordu.

1955 Martında Kıbrıslı Rum ve Türk ordu şantiyeleri işçileri Lefkoşa'da Kıbrıs Türk Sendikaları binasının önünde. Gerçekleştirdikleri ortak genel kurulda İngiliz makamlarının iş kazalarıyla ilgili yapmış olduğu önerileri tartıştılar.

1958'de Magusa'da Kıbrıslı Rum ve Türk işçilerin gerçekleştirdiği panolu mitirıgde ana slogan "4000 hükümet işçisi daha fazla ekmek istiyor" idi.

Genç Kıbrıslırum ve Türk grevciler 1953'de Lefkoşa garajı önünde grevlerini korurken. İstekleri örgütlenme hakkı, daha az çalışma süresi ve ücret artışı.

Hükümet şantiyelerinde çalışan Rum, Türk, kadın - erkek işçilerin ortak toplantısı. 1963'te "Zafer" sinema salonunda gerçekleşti. Ana talepleri maaşlara zam idi.

O dönem örgütün genel sekreteri olan Pavlos Dinglis başkanlığında PEO heyeti ile, o dönem sendikanın başkanı olan Hasan Sarıca başkanlığındaki DEV-İŞ arasında 1979'da Lidra Palas'ta gerçekleştirilen toplantı. Heyetler Kıbns sorunu ile ilgili olarak anlaştıkları karan basın mensuplarına anklırken.

PFO. Kıbrıs Türk sendikası DHV-İŞ, Türkiye Maden îşçileri Sendikası, ve Yunanistan'ın İnşaat isçileri Federasyonu ile Tekstil iplik İşçileri Federasyonu heyetleri arasında 1978'de "Filoksenia" otelinde yapılan toplantıdan. Heyetler Kıbrıs sorununu görüşmüş ve ilgili bir kararı onaylamışlardı.

12.9.1988'de Limasol'da PEO, SEK ve Kıbrıs Türk Sendikaları Federasyonu TURKSEN heyetlerinin Kıbrıslı Rum ve Türk liman isçilerinin temsilcileriyle yaptıkları toplantı. Toplantıda liman işçilerinin sorunları incelenmişti. Solda o dönem PEO genel sekreteri Andreas Jartidis, SEK genel sekreteri Mihalakis İoanu, ve onun yanında Kıbrıslı Türk sendika lideri Corcoğlu.

1995 yılında Lefkoşa'da gerçekleştirilen Tüm Kıbrıs sendikal formundan bir görüntü- Bu forma 17 Kıbrıslımın ve Kıbrıslıtflrk sendik d an 126 delege katıldı. Form Kıbrıs sorunu üzerinde durdu ve bir bildirge yayınladı.

Form başkanlık heyetinde sağdan ikinci PEO G. Sekteleri Avram Andoniyu.

KAYNAKÇA

1. PHO ve Sendikalarının Yıllık Raporları (1940 1960)

2. PEO Genel Kurulunun içi (1952), 8ci (1953), lOcu (1956) ve 12ci (1960) PEO Kongresine sunduğu Eylem Raporları.

3. "Maden ve Amyant İşçilerinin 1948 ürev Mücadeleleri". PEO Maden İşçileri Sendikasının yayını, Lefkoşa, 1979.

4. "40 Yıllık Hylcm 1931 - 1971". PHO Tekstil ve Ayakkabı İşçileri Sendikasının yayını, Lefkoşa, 1971.

5. "Kıbrıslı Madenciler". PHO Madenciler Genel Kurulu yayını, 1951.

6. "PEO Türk Bürosu Bülteni". Lefkoşa, 1957.

7. "Erğalika Nea". PHO bülteni, Lefkoşa, 1957.

8. "Kıbrıs'ta Sosyal Sigortalar" PEO yayını, 1968.

9. David Lavender, Harvey Mant, Cotfry Canther, "The History of the Cyprıis Mine Corporation". Caliibrnia, 1962.

10. Pantelis Varnava, "Bir Madencinin Anıları". PEO yayını, Lefkoşa. 1988.

11. Pantelis Varnava, "Yaşam Kavgası", PEO yayını, I .cfkoşa, 1990.

12. Pantclis Varnava, "Kıbrıs Maden Ocakları" PEO yayını, Lefkoşa, 1993.

13. "Elefteria". "Neos Anthropos". "Aneksartitos", "Ilaravgi". "Ergatiko Vima" gazeteleri.

14. PEO Türk Bürosu toplantılarının tutanaktan, (l 954 - 1958).

15. PHO ve Sendikalarının arşivinden çeşitli toplantı tutanakları, üye kütükleri, bültenleri, broşürleri ve diğer belgeler.

16. Eski sendikacıların demeçleri.

ÖZGEÇMiŞ

Pantelis Varnava Trîkomo'nun Pervolya köyünde 1916'da doğdu, ilkokulu bitirir bitirmez yaşam mücadelesine atıldı. 1934'te önce Skuriotisa ocağında ardından da Mavrovuni ocağında çalışmaya başladı.

1948'e kadar maden işçisi olarak çalıştı. 1945'te Skuriotisa -Mavrovuni - Ksero Maden İşçileri Sendikası (PEO) Sekreterliğine seçildi ve 1952'ye kadar bu görevde kaldı. Buna paralel olarak 1948 - 1952 yılları arasında Maden İşçileri Merkez BOrosu Sekreteri görevini de yürüttü.

Mavrovuni ocağı maden işçilerinin 1946, 1947, 1948 grevlerine, 1944'te de Eşel Mobil Sistemi mücadelesine katıldı. 1940, 1947, 1948 grevlerinde mücadeleyi yürüten (Rum - Türk) sendikacılar arasında yer aldı,

1941'de AKEL'e katıldı ve partinin çeşitli organlarında hizmet verdi.

1952'de PEO Merkez örgütlenme Sekreteri seçildi ve 1987'ye kadar bu görevde kaldı. Bu mevkiden PEO Türk Bürosu sendikacılanyla yakın bir işbirliği kurdu ve onlarla birlikte sendikal sorunların çözümü doğrultusunda mücadele etti.

1955 Aralığında Halk Hareketinin diğer 135 öncüsüyle birlikte İngiliz sömürgeciler tarafından tutuklandı ve Dekelya, Pile, Kokinotrimitya, ve Merkez Cezaevinde 18 ay hapis yattı.

1987'de emekliye aynldıkltan sonra PEO tarafından yayınlanan "Bir Madencinin Anılan", "Yaşam Kavgası" ve "Kıbrıs Madenleri" adlı kitapları yazdı. Buna paralel olarak PEO müzesinin kurulmasına ve PEO arşivinin düzenlenmesine yardımcı oldu ve de çeşitli gazete ve dergilerde sendikal konularla ilgili makaleler yazdı.